

www.m.lst.se

Statlig samverkan i Skåne

Hur bidrar staten till regional utveckling?

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Titel: Statlig samverkan i Skåne –
Hur bidrar staten till regional utveckling?

Utgiven av: Länsstyrelsens i Skåne län

Författare: Therese Andersson

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Avdelningen för tvärsektoriella uppdrag
205 15 Malmö
Tel 040/044-25 20 00
lansstyrelsen@m.lst.se

Copyright: Länsstyrelsen i Skåne län

Upplaga: 500 ex

ISBN: 91-85363-59-6

Layout: Fredrik Collijn AB

Tryck: Printus, Malmö 2005

Omslagsbild: © Helt Enkelt / Johnér

Förord

Det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) och det regionala tillväxtprogrammet (RTP) har färdigställts under 2004. En arbetsgrupp bestående av tjänstemän från berörda statliga myndigheter har under arbetsprocesserna bistått Länsstyrelsen i den statliga samordningsrollen. Dialogen har resulterat i gemensamma yttranden från den statliga sektorn över båda programmen samt en sammanställning över de statliga åtagandena inom RTP.

Programmen är nu fastställda och arbetet med att genomföra de båda programmens intentioner pågår. Den statliga sektorn spelar en central roll i genomförandet av båda programmens insatsområden och åtgärder. Detta är en angelägenhet för hela den statliga sektorn.

Föreliggande rapport visar på bredden i hur staten deltar och därmed bidrar till den regionala utvecklingen. Rapporten skall ses som ett första steg i arbetet med att samordna de statliga initiativen och intressena för en hållbar utveckling för Skåne.

Bengt Holgersson
Landshövding i Skåne län

Banverket

Caroline Ullman Hammer
Karin Nilsson

Lunds universitet

Göran Bexell
Hans Modig

Malmö Höskola

Lennart Olausson
Ingmar Johnn

Skogsvårdsstyrelsen

Jan Linder
Dan Rydberg

Svenska ESF-rådet

Eva Malmström
Anna-Lena Wettergren-Wessman

Länsstyrelsen

Lise-Lotte Reiter
Therese Andersson

Högskolan Kristianstad

Bengt Lörstad/Thomas Nordström
Peter Apell

Länsarbetsnämnden

Agneta Roström
Mikael Karlsson

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Sonja Eriksson
Margareta Landh

SLU i Alnarp

Roland von Bothmer
Moa Haga

Vägverket

Susanne Lindh/Thomas Erlandson
Benny Nilsson

Innehåll

Inledning	5	Myndighetspresentation	24
Utvecklingen i Skåne 2004	7	Länsstyrelsen i Skåne	25
Staten och regional utveckling	8	Banverket	26
Fortsatt arbete	9	Högskolan Kristianstad	26
Sektorsövergripande temaområden	10	Lunds universitet	27
Arbetskraft- och kompetensförsörjning	10	Länsarbetsnämnden	28
Areella näringar dvs fiske, jord och skogsbruk ..	11	Malmö Högskola	29
Boende och bostadsförsörjning	12	Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning ..	29
Folkhälsa	13	Skogsvårdsstyrelsen	30
Företagande och företagsklimat	15	SLU i Alnarp	31
Integration och mångfald	15	Svenska ESF-rådet	32
Jämställdhet	17	Vägverket	32
Kommunikationer	18		
Kultur och kulturmiljö	20		
Miljö	20		
Statlig service – kontakten med medborgaren ..	22		

Inledning

Varför statlig sektorssamverkan?

Foto: Rikard Lehmann

Sedan regionalpolitikens vagna på 1960-talet har inriktningen på regionalpolitiken förändrats flera gånger. Regionalpolitiken är både bredare och mer komplex idag då den nya regionala utvecklingspolitiken består av flera olika politikområden. Utgångspunkterna för det nya politikområdet, enligt propositionen 2001/02:4 är att:

- Politiken skall omfatta alla delar av landet
- Staten skall vara tydlig i sin roll och sitt ansvar
- Staten ansvarar för det nationella perspektivet i olika frågor och att detta får genomslag på lokal och regional nivå
- Regionalt inflytande och regional variation är nödvändigt
- Politiken skall bidra till en hållbar utveckling,
- ökad jämställdhet,
- ökad mångfald och integration samt
- till en väl fungerande konkurrens
- Politiken skall vara lärande

En framgångsrik nationell politik kräver en god kunskap om alla delar av Sverige och de skilda *regionala förutsättningar och behov som råder*. För att säkerställa det regionala perspektivet i den nationella politiken krävs *en statlig regional närvaro som i nära samverkan med den nationella nivån* verkar för att målen för den regionala utvecklingspolitiken uppnås. Det finns därför ett tydligt behov av en kompetent statlig aktör på regional nivå, som på den nationella statliga nivån försvarar den regionala aspekten och på den regionala statliga nivån den nationella aspekten. I propositionen 2001:02/4 står det att regionalt inflytande och variation är nödvändigt.

”En effektiv politik förutsätter att den kunskap och initiativkraft som finns samlad på lokal och regional nivå tas till vara. Det är därför betydelsefullt att den regionala nivån ges möjlighet att, inom befintliga regelverk, påverka vilka av tillgängliga statliga åtgärder som skall prioriteras för att regionala utvecklingsmål skall uppnås. Politikens anpassning till regionala förutsättningar bör ske i ett samspel mellan lokal, regional och nationell nivå”.

I proposition 2001/02:7 framhålls bland annat att länsstyrelsens roll innebär att agera utifrån ett statligt helhetsperspektiv på regional nivå. Enligt propositionen avser regeringen att renodla rollen för länsstyrelsen till att verka utifrån den grundläggande uppgiften att vara statens regionala företrädare med ett tydligt ansvar gentemot regeringen. Till exempel har länsstyrelsen och landshövdingen till uppgift att samordna de statliga myndigheterna och tillsammans med andra statliga sektorsföreträdare vara statens företrädare i överläggningar med regionala självstyrelseorgan och kommunala samverkansorgan.

Enligt förordningen om regionalt utvecklingsarbete 2003:595 skall länsstyrelsen samordna de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet. Detta gäller samtliga län och rör alla associationsformer. Statliga myndigheter skall i sin verksamhet

- verka för att målen uppnås inom den regionala utvecklingspolitiken

- beakta RUP och RTP
- informera sig om målen för länets utveckling
- redovisa för Länsstyrelsen hur de i sin planering av sin verksamhet avser att bidra till att uppnå målen
- löpande informera Länsstyrelsen om pågående och planerad verksamhet som har betydelse för länets utveckling

Enligt riktlinjerna för arbetet med regionala tillväxtprogram har länsstyrelsen tilldelats uppgiften att verka för en regional utveckling utifrån ett statligt helhetsperspektiv samt att stödja en effektiv samordning av statliga myndigheter under programprocessen. Detta innebär i praktiken:

- Bidra till en utveckling av hållbarhetsperspektivet genom att bl.a. samordna statliga myndigheter med viktig kompetens inom området.
- Följa nationella insatser och initiativ inom den statliga sektorn samt förmedla dessa inom respektive region.
- Genom dialog med nationella och regionala statliga myndigheter påvisa samordningsvinster.
- Verka för statlig sektorssamverkan samt vid behov uppmärksamma regeringen på frågor som kan stärka möjligheterna till samverkan.

Pågående regeringsuppdrag

Den 28 oktober 2004 fick alla länsstyrelser i regeringsuppdrag att gemensamt föreslå hur länsstyrelsernas samordning av de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet bör vidareutvecklas och preciseras (Regeringsbeslut Fi2004/5012).

”Uppdraget utgår från regeringens ambition att dels utveckla en tydlig, effektiv och samordnad statlig länsförvaltning på regional nivå, dels att uppnå en hållbar regional utveckling, inom vilken olika nationella mål och prioriteringar kan tillgodoses och utvecklas med hänsyn till skilda regionala förutsättningar och behov. En vidareutveckling och precisering av länsstyrelsens ansvar att samordna de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet är en viktig del i arbetet”

Förslagen bör särskilt belysa;

- hur roller och ansvarsfördelning mellan berörda myndigheter kan göras tydligare,
- vilka uppgifter som samordningsansvaret bör innehålla och hur de bör utföras för att främja det regionala utvecklingsarbetet och öka effektiviteten i de statliga insatserna,
- eventuella hinder, både organisatoriska och kompetensmässiga, som bör undanröjas för att samordningsansvaret skall kunna utvecklas på ett strategiskt önskvärt sätt,
- framgångsfaktorer, både organisatoriska och kompetensmässiga, som bidrar till och bör främjas så att samordningsrollen fungerar på ett effektivt sätt.

Samtidigt pågår ett regeringsuppdrag som omfattar 13 statliga myndigheter och som har till uppgift att redovisa förslag till metoder som bidrar till att stärka myndigheternas arbete med regionala utvecklingsprogram. Förslagen skall ta hänsyn till olika regioners skilda utvecklingsförutsättningar samt beakta möjligheterna till mellanregional samverkan.

”Uppdraget utgår från regeringens ambition att utveckla en sammanhållen politik för en hållbar regional utveckling, inom vilken olika nationella mål och prioriteringar kan tillgodoses och utvecklas med hänsyn till skilda regionala förutsättningar och behov. Regeringen bedömer att samordningsuppdraget bidragit till en utvecklad samverkan mellan nationella och regionala myndigheter och organisationer. Det är angeläget att idéer och resultat från samordningsuppdraget utvecklas vidare, dels inom ramen för myndigheternas löpande arbete, dels i arbetet med regionala utvecklingsprogram.”

Utvecklingen av Skåne 2004 – utvecklingstendenser

Foto: Per Blomberg

Intresset för att bosätta sig i Skåne har varit stort. Inflyttningen till Skåne län har fortsatt och under året har invånarantalet passerat 1 160 000. Skånes folkmängd ökade med ca 8 200 personer under år 2004. Liksom år 2003 var det endast Hallands län som hade en större procentuell folkökning. I absoluta tal ökade Stockholm län mest, vilket främst förklaras av en ung befolkning som ger ett stort barnafödande. Skåne var för tredje året i rad det län, dit det kom flest inflyttare i förhållande till antalet utflyttare. (Källa: Region Skåne)

Efter Öresundsbronns öppnande har invandringen från Danmark till Skåne mer än fyrdubbats. Ökningen består till största delen av danska medborgare som i stor utsträckning bosätter sig i och kring Malmö kommun. År 2004 ökade folkmängden i 29 av Skånes 33 kommuner. En ny trend de senaste åren är att det inte längre är de stora kommunerna som ökar snabbast procentuellt sett, utan istället kringliggande kommuner som Kävlinge, Höör, Lomma och Svedala. (Källa: Region Skåne)

Under 2004 har den ekonomiska utvecklingen såväl i Skåne som i landet som helhet blivit allt mer gynnsam. Den allmänna konjunkturuppgången har emellertid ännu inte gett några större effekter på sysselsättningen. Antalet sysselsatta i länet har i stort sett legat oförändrat under året. Obalans-talet har ändå stigit under 2004, beroende på en befolkningsökning på drygt 8 000 i åldersgrupperna 16–64 år.

Antalet arbetslösa har minskat successivt, och ligger sedan halvårsskiftet under fjolårsnivån. Minskningen kan förklaras av den ökade satsningen på arbetsmarknadspolitiska program. Även i december ökade antalet programdeltagare jämfört

med för ett år sedan. Jämfört med 2003 är således färre personer arbetslösa, fler är i program och obalans-talet är högre. Antalet personer som varslades om uppsägning i december var färre än i december 2003. Samtidigt har de nyanmälda jobben ökat, i synnerhet inom den personaltäta tjänstesektorn.

Arbetsmarknadspolitikens främsta uppgifter kommande år är att både öka antalet individer i arbetsför ålder som står till arbetsmarknadens förfogande, och se till att så många som möjligt är i arbete. Uppgifterna kräver intensiva företagskontakter och systematiskt arbete med de lediga platserna. Matcha är förmedlingens huvuduppdrag. I huvuduppdraget ingår de två huvudprocesserna: rekrytera nya medarbetare och söka arbete. Det övergripande syftet är att uppnå en väl fungerande matchning som bidrar till att minska arbetslöshetstiderna och underlätta rekryteringen. Huvudlinjen är att arbetsförmedlingens kontakter med arbetssökande och arbetsgivare ska styras av en klar inriktning mot arbete.

Utbyggnad av infrastrukturen har fortsatt och ökat möjligheterna att hela Skåne skall kunna utgöra en arbetsmarknadsregion. Byggnad av Hallandsås har fortskridit utan större störningar och Citytunneln har tillåtlighetsprövats. I samband med satsningar för att förstärka infrastrukturen i Västsverige har inte mindre än fem skånska objekt strukits i den nationella vägghållningsplanen. Samtliga strykningar gäller planerad upprustning av väg E22. Detta kommer att medföra att de sydvästra och nordöstra delarna av länet inte, inom överskådlig tid, knyts samman av en trafikinfrastruktur av acceptabel kvalitet.

EU-beslutet om fisket i Östersjön, som bland annat innebär ett 4,5 månader långt förbud mot ▶

torskfiske, kan medföra att de sista trålarna slås ut. Detta orsakar förluster för såväl yrkesfisket som beredningsindustrin och äventyrar överlevnaden för flera av de mindre kustsamhällena.

Det är just nu främst tre problemområden som kan ses som avgörande för Skånes framtid. Det är strukturomvandlingen inom jordbruket, bostadsförsörjningssituationen och integrationsproblematiken.

Foto: Per Blomberg

Strukturomvandlingen inom jordbruket innebär att det Skånska jordbruket och landsbygden står inför stora utmaningar. Lantbruket måste utveckla och tillhandahålla andra tjänster som samhället efterfrågar. Regeringen har i landsbygdspolitiken bland annat framhållit jordbrukets stora betydelse för att kulturlandskapet ska hållas levande samt dess viktiga roll i arbetet för bevarande av naturvärden och biologisk mångfald. Samtidigt har den Skånska landsbygden extremt goda förutsättningar att erbjuda attraktiva miljöer för boende och

verksamheter i och med det tätortsnära läget. Ett tecken på detta är att efterfrågan på hästgårdar ökat kraftigt under senare tid.

Bostadsförsörjningsläget har dock inte förbättrats. I den årliga bostadsmarknadsenkäten uppger endast en kommun överskott på bostäder. Jämfört med 2003 pekar fler kommuner på bostadsbrist. Statistiska uppgifter visar dessutom att det förekommer "etnisk" bostadssegregering. Denna är särskilt uttalad i Malmö men finns också i flera andra städer i länet. Glädjande är att det under de tre första kvartalen 2004 påbörjats byggande av fler lägenheter än under motsvarande period föregående år.

En stor andel av länets befolkning har någon form av invandrarbakgrund. Detta är särskilt påtagligt för Malmö kommun. Dessa invånare, liksom övriga, är inte någon homogen grupp utan har olika erfarenhet och kompetens som berikar samhället. Det råder numera en berikande "etnisk och kulturell" mångfald i länet. I denna situation är det utslagsgivande för utvecklingen hur väl erfarenheter och kompetens kan tas till vara. Minskade klyftor mellan inrikes och utrikes födda är nödvändigt för att garantera social sammanhållning och hållbar utveckling, alltså integration i vid bemärkelse. Inom den centrala politiken poängteras ofta att utbudet av arbetskraft måste öka så att flaskhalsar i ekonomin förhindras när efterfrågan och sysselsättningen tar fart. Sysselsättningsgraden är i Skåne i likhet med landet i övrigt, lägre bland invandrade kvinnor och män jämfört med befolkningen i stort. Den mångkulturella sammansättningen innebär dock en resurs på framtidens arbetsmarknad och de behov av arbetskraft som kan väntas.

Staten och regional utveckling

Länsstyrelsen har under året aktivt utvecklat uppgiften att samordna statliga myndigheter inom ramen för regional utveckling. Myndigheter som ingått är; Banverket, Högsolan Kristianstad, Lunds Universitet, Länsarbetsnämnden, Malmö Högskola, KY-myndigheten Skogsvårdsstyrelsen, SLU Alnarp, Svenska ESF-rådet samt Vägverket. En styrgrupp bestående av respektive myndighetschef, under ledning av landshövdingen, har träffats två gånger under våren. Kopplat till denna ledningsgrupp finns en arbetsgrupp med berörda tjänstemän inom myndigheterna med Länsstyrel-

sen som sammankallande. Arbetsgruppen har haft fyra sammankomster under året.

De statliga myndigheterna har under året fört en aktiv dialog kring föreslagna insatser i regionalt tillväxtprogram och hur statlig sektor skulle kunna medverka i genomförandet och bidra till finansiering av dessa. Utgångspunkten har varit att i befintlig statlig verksamhet identifiera hur vi gemensamt kan förstärka tillväxtprogrammet. En sammanställning över de statliga åtagandena IRTT har tagits fram och denna utgör framöver det gemensamma uppföljningsdokument som under 2004–2007

skall säkerställa ett statligt engagemang och medfinansiering av regionalt tillväxtprogram.

Inom arbetet har respektive myndighet redovisat hur de bidrar till RTP både vad gäller arbetsinsats och finansiering. Ex:

- Länsarbetsnämnden bidrar inom sina olika medel med ca 510 miljoner till utbildning, aktivitetsstöd, valideringsprojekt, bristyrkesutbildningar m.m. Avsatta årsarbetskrafter till olika arbetsuppgifter och projekt inom RTP:s åtgärder motsvarande ca 10 årsarbetare.
- Banverket har för 2004–2007 motsvarande ca 7,9 miljarder i investeringar, ca 400 miljoner i statliga bidrag till Region Skåne för inköp av tåg.
- Vägverket har för 2004–2007 motsvarande ca 1,7 miljarder i väginvesteringar, ca 300 miljoner i statliga bidrag till kommuner och trafikhuvudman.
- Länsstyrelsen tilldelar 42,7 miljoner inom LBU-programmet 2000–2006, genom anslag 33:1 ca 1,8 miljoner vart år, olika investeringsstöd inom bostadsfinansiering motsvarande ca 80 miljoner för 2004, arbetet med miljömålen och miljöhandlingsprogrammet motsvarande ca 36 miljoner år 03 och 04.
- KY-myndigheten har under 2004 satsat på utbildningsplatser i Skåne motsvarande 104 miljoner kronor. Utöver detta har myndigheten fattat beslut om utbildningsplatser avseende utbildningar som har direkt bäring på de profilområden som beskrivs i det regionala tillväxtprogrammet motsvarande 18,5 miljoner kronor. Denna satsning kommer att effektueras under 2005–2007.
- Högskolan Kristianstad har en statlig investering i Högre utbildning och forskning motsvarande 360 miljoner.
- För SLU i Alnarp dvs LTJ fakultetens uppgifter, Institution tillhörig skogen samt Sydsvensk skogsvetenskap har en statlig investering i utbildning och forskning motsvarande 190 miljoner kronor.

- Totalt omsluter Lunds universitet nära 5 miljarder kronor årligen. Det statliga anslaget för universitetets grundutbildning uppgår till 1,4 miljarder kronor. Det statliga anslaget för forskning och forskarutbildning uppgår till drygt 1,1 miljarder kronor. För forskning bidrar forskningsråd, stiftelser och andra myndigheter med ytterligare 1,3 miljarder samt utländska finansiärer med ca 180 miljoner kr varav EU ca 100 miljoner kronor. Medel för forskning utom statsanslaget är konkurrensutsatt.
- Totalt omsluter Malmö högskola totalt ca 889 miljoner kronor, därav statlig investering för grundutbildning är 693 miljoner kronor och för forskning 140 miljoner kronor.

De statliga myndigheterna spelar en central roll i genomförandet av både RTP och av RUP:en. I RTP utpekades en statlig myndighet som aktör i ca 50 av de sammanlagt 60 åtgärderna. Och inom RUP är en statlig aktör utpekad i princip i alla åtgärder, ca 100 st.

Foto: Pierre Niens

Fortsatt arbete

Länsstyrelsen har ett särskilt uppdrag att samordna de regionala statliga myndigheterna i utvecklingsfrågor. Detta arbete har inletts genom statlig samordning i arbetet med det regionala tillväxtprogrammet och det regionala utvecklingsprogrammet. Den externa samordningen bör breddas

och fördjupas. Målet bör vara att staten regionalt skall uppfattas som en part som är samstämd och som strävar mot gemensamma mål. Den statliga samordningen bör också inriktas mot gemensamma processer myndigheterna emellan och mot utbyte av resurser.

Foto: Torbjörn Carlsson/Sydsvenskan Bild. Personerna på bilden har inget med texten att göra.

Sektorsövergripande temaområden

I detta avsnitt redovisas vad som har gjorts gemensamt inom ett antal sektorsövergripande temaområden. Flertalet temaområden inbegriper medverkan av aktörer utanför den statliga sektorn som arbetat med föreliggande rapport. Samverkan bör därmed självklart initieras och utvecklas med övriga statliga myndigheter och kommuner, Region Skåne, näringslivet och andra organisationer. För några av frågorna kan det vara mest funktionellt att det övergripande ansvaret för genomförandet ligger på någon organisation utanför den statliga sfären.

Arbetskraft- och kompetensförsörjning

Arbetsmarknadsåret 2004 har varit svagt för Skånes del. Några stora förbättringar kan generellt inte skönjas, men bakom de generella siffrorna syns en del ljusglimtar. Sysselsättningen har redan börjat öka inom den privata sektorn, men ökningen tas ut av minskningar inom den offentliga sektorn. Mycket talar för att 2005 kommer att bli ett bättre år.

Området arbetskrafts- och kompetensförsörjning, som i huvudsak omfattar de två politikområdena arbetsmarknads- och utbildningspolitik, kännetecknas av att de planeras och genomförs i samverkan mellan flera aktörer, främst kommunala och statliga men också privata och regionala. Att klara av arbetskrafts- och kompetensförsörjningen är en av de viktigaste förutsättningarna för tillväxt. Det främsta motivet för Länsarbetsnämnden att medverka i tillväxtprogrammet är just behovet av att klara arbetskrafts- och kompetensförsörjningen i länet på kort och lång sikt, en utmaning som varken Länsarbetsnämnden eller någon annan aktör ensam kan klara av. Övergripande mål är en väl fungerande arbetsmarknad med full sysselsättning och god ekonomisk tillväxt.

Genom det Regionala kompetensrådet har samverkan inom länet, syftande till en bättre balans mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft, för-

stärkts. Regionala kompetensrådet i länet bidrar till att utveckla samspelet mellan utbildningsväsendet och arbetsmarknad i nya samverkansformer. I Regionala kompetensrådet i Skåne finns representanter från statliga, regionala och kommunala området, utbildningsområdet samt arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. Ordförande i rådet är landshövdingen och för sekretariatet svarar Länsarbetsnämnden i Skåne.

Europeiska socialfonden (ESF) är EU:s redskap för sysselsättning och tillväxt.

Svenska ESF-rådet är den statliga myndighet som förvaltar och informerar om Europeiska socialfondens program i Sverige. Programmen är Växtkraft Mål 3, Equal och Artikel 6. Genom Europeiska socialfonden stöds projekt som bidrar till ökad sysselsättning, jämställdhet mellan män och kvinnor, en hållbar utveckling samt ekonomisk och social sammanhållning. Den nuvarande programperioden sträcker sig från 2000–2006 med möjlighet för projekt att slutföras under 2007.

Kvalificerad Yrkesutbildning

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) är sedan 2002 en reguljär del av vårt utbildningssystem. Utbildnings-

formen är eftergymnasial. KY ska svara mot ett uttalat behov i arbetslivet. Utbildningar som godkänns av Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning får statligt bidrag till sin verksamhet och rätt att utfärda så kallad kvalificerad yrkesexamen. De flesta utbildningar är tvååriga, men utbildningstiden kan variera från ett till tre år. KY ska förena praktisk inriktning med fördjupade teoretiska kunskaper. KY kännetecknas av ett nära samarbete med arbetslivet, som deltar direkt i utformningen av utbildningarna och finansierar en arbetsplatsförlagd utbildningsdel, Lärande i arbete (LIA).

Under 2004 pågick i Skåne närmare 70 kvalificerade utbildningar inom olika branscher. När det gäller antalet beviljade platser per invånare ligger Skåne över genomsnittet i landet när det gäller denna utbildningsform.

Vid de två första ansökningsomgångarna räckte myndighetens ekonomiska ramar endast till att

bevilja 15 procent av de sökta utbildningarna. Under denna period lämnades 70 ansökningar in från Skåne län, varav tio utbildningar beviljades. Därefter har ytterligare 28 av 80 ansökningar från skånska utbildningsanordnare blivit beviljade.

Under 2004 ansökte även 25 riksrekryterande påbyggnadsutbildningar i Skåne om att omvandlas till KY-utbildningar. Av dessa bedömdes 14 utbildningar uppfylla de kvalitetskriterier som gäller för KY-utbildningar. Dessa utbildningar har sin första start under 2005.

Av de tio utbildningar i Skåne som Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning fattade beslut om under 2004, bedöms fyra av dem ha direkt bäring på det regionala tillväxtprogrammet. Dessa utbildningar finns inom områdena, life science, livsmedel, IT och vård. Totalt motsvarar dessa utbildningar en satsning på cirka 18,5 miljoner fram till 2007.

Areella näringar dvs fiske, jord- och skogsbruk

Fiske

Den negativa utvecklingen inom skånsk fiskerinäring har fortsatt under året. Prisnivån på torsk har varit låg, nya EU-föreskrifter har införts som förhindrar skånska fiskare att bedriva fiske i Kattegatt och Skagerrak, fångstkvoterna är låga och framtidstron inom fisket är mycket svag.

Foto: Pierre Mens

Länsstyrelsen har under året arbetat vidare inom ramen för fastställd strategi. Åtgärdsförslag har utarbetats efter samråd med Länsstyrelsen i Blekinge och en gemensam framställan har gjorts till Jordbruksministern. De föreslagna åtgärderna innebär radikala förändringar av hur den svenska torskkvoten skall fördelas mellan fiskare från östersjökusten respektive västkusten. Detta föreslås ske genom att en regional kvot avsätts för fiskarna

från östersjökusten alternativt att tillträdet till Östersjön begränsas för västkustfiskare som inte har ett traditionellt fiske i Östersjön. Åtgärderna syftar till att uppnå likvärdiga konkurrensförhållanden för yrkesfiskarna på Östersjökusten. Om länsstyrelserna inte lyckas uppnå detta kommer med all sannolikhet Östersjöflottan att konkurreras ut inom de närmaste åren med långtgående effekter på kustsamhällena som följd. Länsstyrelsen kommer inom ramen för ett regeringsuppdrag att intensifiera sitt arbete inom detta område under 2005.

Jordbruk/lantbruk

Jordbruket och livsmedelsindustrin är basen för ca 40 procent av den totala sysselsättningen i Skåne. En ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar livsmedelsproduktion är därför av särskilt stor betydelse för länet. Jordbruket och trädgårdsnäringen bidrar även till att upprätthålla en levande landsbygd och ett öppet landskap med värdefulla natur- och kulturmiljöer. Länsstyrelsen administrerar de olika lantbruksstöden som finns inom ramen för EU:s gemensamma jordbruksstöd. Härigenom påverkas den regionala utvecklingen. Gårdsstödet är ett nytt jordbrukarstöd som införs 2005. Gårdsstödet ersätter flera tidigare stöd bl a arealersättningen och flera djurbidrag. Dessa stöd uppgick år 2004 till 1 097 480 000 kr.

Sveriges miljö- och landsbygdsprogram 2003–2006 omfattar ekonomiskt stöd som ska bidra ►

till en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden. Miljöersättningarna ska även bidra till att uppfylla flera av de miljö-kvalitetsmål som riksdagen har beslutat.

Länsstyrelsens hantering av miljöersättningar till värdefulla natur- och kulturmiljöer har bidragit till att bibehålla ett varierat landskap. Miljöersättningar till minskat kväveläckage, våtmarker och småvatten samt skyddszoner innebär att jordbrukets belastning på den omgivande miljön minskar. Även kompetensutvecklingen av lantbrukarna inom miljöområdet leder till positiva miljöeffekter.

Stödgivningen till investeringar i jordbruksföretag och startstödet till unga jordbrukare medverkar till att öka jordbrukets konkurrenskraft. Genom projektstöden främjas utvecklingen av landsbygden genom att antalet lantbruksföretag med kompletterande verksamhet ökar.

Länsstyrelsen deltar i ett antal samverkansgrupper som arbetar för den regionala utvecklingen på landsbygden. Det gäller bl.a. turism, matkluster, kompletterande verksamheter och regional utveckling/tillväxt. I samverkansgrupperna finns flertalet av Skånes aktörer inom området representerade, vilket medför en stor bredd på Länsstyrelsens engagemang i de olika frågorna.

Matklustret ”Maten i Skåne” har under året tydliggjort sin profil som paraplyorganisation över länets samtliga matprojekt. Här diskuteras närliggande projekt, där risk finns för att två projekt arbetar med samma saker, för att säkerställa

mångfald och bredd. I matklustret finns också sju arbetsgrupper som arbetar med olika delar av matkedjan. Länsstyrelsen följer detta arbete genom sin medverkan i styrgruppen.

Inför LBU: s nya programperiod 2006–2013 har Länsstyrelsen påbörjat ett projekt för att forma ett regionalt LBU-program som är anpassat till länets behov av landsbygdsutveckling. Projektet kommer att genomföras i samarbete med SLU och kommer att knyta ett partnerskap till programarbetet.

För lantbruket bedrivs arbetet gemensamt med andra viktiga aktörer inom kampanjen Greppa näringen. Detta är ett samverkansprojekt mellan Jordbruksverket och totalt sex länsstyrelser. I projektet har enskild rådgivning strukturerats i närmare 30 definierade rådgivningsalternativ inom miljöområdet. Ett utvecklingsarbete med målsättningen att på sikt kunna erbjuda huvuddelen av denna rådgivning även i grupp pågår.

Skog

Tillsammans med Skogsvårdsstyrelsen i Södra Götaland och Länsstyrelserna i Halland och Blekinge har arbetet med utformningen av en regional skogsstrategi fortsatt. En rapport om Skånes skogar har remissbehandlats under året.

En av Skogsvårdsstyrelsens ordinarie myndighetsuppgifter är att med hjälp av rådgivning, information, lagtillsyn och ekonomiska stödåtgärder bidra till att det skånska skogsbruket utvecklas.

Boende och bostadsförsörjning

Läget på bostadsmarknaden har förvärrats i Skåne under de senaste åren. Fler och fler kommuner uppger i den årliga bostadsmarknadsenkäten (BME) att bostadsbristen ökar. Enligt förra årets enkät (2004) är det endast en av de skånska kommunerna (Östra Göinge kommun) som nu bedömer att man har ett överskott på bostäder i kommunen. Av Skånes 33 kommuner bedömer 22 att man har bostadsbrist i hela kommunen och ytterligare fem bedömer att man har bostadsbrist i centralorten.

I ”Bostadsmarknaden i Skåne – behov, strategier och utvecklingsmöjligheter” bedömde Boverket att behovet av nyproduktion för Skåne var omkring 5000 lägenheter per år under perioden 2001 – 2005. Boverket såg då en risk för att bristen på bostäder skulle öka p.g.a. ändrad befolkningsstruktur, invandring och ökad inflyttning från övriga Sverige och Danmark. Tillgänglig statistik

Foto: Therese Andersson

visar att bostadsbyggande har varit avsevärt lägre än vad som behövdes, enligt Boverkets bedömning. Antalet påbörjade lägenheter i nyproduktion var 2001– 2260 lgh, 2002 – 2145 lgh, 2003 – 3145 lgh samt 2004 – 3895 lgh. I förra årets

bostadsmarknadsenkät förväntade sig kommunerna att 4 903 lgh skulle påbörjas 2004 och 5 067 lgh 2005. Nästan hälften av lägenheterna planeras inte oväntat i de tre största kommunerna Malmö, Lund och Helsingborg.

Av ovanstående kan konstateras att bostadsbyggandet i Skåne har ökat, men att volymen inte kommer upp till den nivå som Boverket i "Bostadsmarknaden i Skåne – behov, strategier och utvecklingsmöjligheter" bedömde skulle behöva produceras under 2001 – 2005. Mot bakgrund av både beräknad befolkningsökning samt det faktum att Skåne under en tid haft en växande befolkning utan att tillräckligt många bostäder har byggts kommer det troligen att innebära att det även fortsättningsvis kommer att vara bostadsbrist på de flesta håll i Skåne.

Under de senaste åren har bostadsfrågorna och dess betydelse för den regionala utvecklingen uppmärksamats mer och mer. Följande konkreta insatser har gjorts:

- I februari 2002 publicerade Boverket en rapport med rubriken "Bostadsmarknaden i Skåne – behov, strategier och utvecklingsmöjligheter". Rapporten var resultatet av ett regeringsuppdrag som Boverket genomförde tillsammans med Länsstyrelsen och Region Skåne.
- Länsstyrelsen i Skåne genomförde under 2003 ett antal välbesökta konferenser och seminarier med bostadsfrågor som tema. Där togs bl.a. upp frågor som kostnaden för bostadsbyggande och vem vi egentligen bygger för.
- En bostadsmarknadsanalys som utgick från bostadsmarknadsenkäten och tillgänglig statistik om befolkning och bostäder togs fram under 2004.

Folkhälsa

Folkhälsa är ett omfattande begrepp. De nationella målen för politikområdena inom hälso- och sjukvård och social omvårdnad är mål som, om de uppfylls, leder till en mycket god folkhälsa såväl fysiskt som socialt och psykosocialt. Länsstyrelsen anser det viktigt att arbeta i riktning mot dessa mål för att skapa en hållbar utveckling i vårt samhälle. Det är dock förenat med svårigheter att definiera och beskriva de livsmiljöer som ur social synvinkel är ett hot mot folkhälsan samt att aktivt verka för och genomföras insatser till skydd. Därför finns ett behov av att definiera vad som *avses* med den sociala dimensionen i hållbar utveckling.

Länsstyrelsen i Skåne län leder en samverkansgrupp "Skånesamverkan mot droger" i vilken flera parter ingår: Region Skåne, Kommunförbundet i Skåne, Polisen, Tullen, Vägverket, Kriminalvården och Malmö stad. Även CERUM, Skånes kompetenscenter för alkohol- och drogfrågor, är

knutet till samarbetet. I 20 av Skånes kommuner finns alkohol/drogsamordnare. Alla kommuner har dock inte tillgång till en egen alkohol/drogsamordnare. Liksom i övriga Sverige är det problematiskt att många av de alkohol- och drogsamordnare som finns i kommunerna har kortsiktiga projektanställningar, motsvarande 2–3 år. CERUM fyller i detta sammanhang en länssamordnande funktion. Dessutom är tre personer från Socialmedicin knutna till verksamheten på länsnivå.

Arbetslöshet – ohälsa

Länsarbetsnämnden och Försäkringskassan skall genom fördjupad samverkan bidra till att antalet sjukskrivna arbetslösa återfår arbetsförmågan och får ett arbete. Försäkringskassan och Länsarbetsnämnden i Skåne län, ska under 2005, fortsätta bedriva, den under 2003 påbörjade verksamheten. Övergripande målinriktning är att cirka 3 400, av länets totalt ca 8 000 sjukskrivna arbetslösa, uppskattas, av lokalkontoren i bägge organisationerna, vara i behov av en första gemensam bedömning av individens rehabiliteringspotential. Av dessa uppskattas ca 1 200, dvs. en tredjedel, vara den målgrupp som är aktuell för arbetslivsinriktad rehabilitering i samverkan, med målsättningen att återfå arbetsförmågan och på sikt erhålla ett arbete. Skåne fortsätter jobba resultatnriktat: i nuläget har 442 sjukskrivna fått arbete eller utbildning genom denna samverkan

Folkhälsa och natur

Länsstyrelsen följer upp miljömålen regelbundet. I 2004 års uppföljningsrapport tas hälsa och miljö upp som ett särskilt tema. Viktiga miljöfaktorer som redovisas är buller, luftföroreningar, inomhusmiljö, kemikalier, radon, elektromagnetisk strålning och tillgång till natur- och kulturmiljöer. Hänsyn tas till de i befolkningen som är särskilt känsliga t.ex. barn, äldre och de som redan har en försämrad hälsa. En konferens som följer upp Skånes miljömål har genomförts i Landskrona. Temat var folkhälsomål och miljö kvalitetsmålen

Under senare tid har Skogsvårdsstyrelsen (SVS) uppmärksammat naturens betydelse för folkhälsan. SVS är delaktig i författande av en ny handbok; *Naturen och hälsan*, som uppmärksammar naturens betydelse för folkhälsan. SVS har, tillsammans med bl.a. SLU, deltagit i Cost Action 39 *Forests, Trees and Human Health and Wellbeing*. Då utomhusrekreation kan bidra till en förbättrad folkhälsa har SVS fokuserat sina åtgärder till att stimulera naturbesök. Under det gångna året bl.a. en rekreationsanpassad Grön skogsbruksplan för Skrylle-skogen tagits fram på uppdrag av Skogssällskapet och Lunds kommun samt för Bromölla kommuns skogs innehav.

SVS har vidare deltagit i Life-projektet *Urban Woods for People*. SVS har därmed aktivt deltagit i författandet av handböckerna "Vår tätortnära natur" (Rydberg, D. & Mårtensson, A. 2004, Skogsstyrelsen) resp. "Skogen och folkhäl-

san" (under produktion). Den årliga *Skogens dag* genomfördes i Torup den 5 september i samarbete med bl.a. Malmö och Svedala kommuner. Inom projektet *Skogen i skolan* genomförde SVS, tillsammans med Malmö kommun, *Skogens dagar* i Malmö den 7 och 8 oktober då mer än 3 000 elever från Malmös skolor besökte skogen i Bulltofta. Under året deltog SVS vidare på de 10 naturdagarna som samordnades genom Skogssällskapetets försorg i Skåne samt under Skolforum i Malmö mellan 1–3 november.

Forskning och utbildning

Högskolan Kristianstads pågående forskningsprojekt genomförs i samarbete med regionala aktörer. Försäkringskassan och Centralsjukhuset i Kristianstad är samarbetsparter vid forskning med anknytning till socialförsäkringssystemet. Forskning kring den hälsosamma arbetsplatsen genomförs i samarbete med de båda sjukhusen i Kristianstad och Hässleholm. Skolor på Österlen är involverade i ett stort projekt kring fysisk hälsa. Samverkan sker även med arbetsförmedlingen. Generellt har samarbetet inte enbart gällt de konkreta forskningsprojekten, utan det har ofta lett till utvecklat samarbete. T.ex. har forskare och doktorander från Högskolan ofta deltagit som föreläsare och inspiratörer i fortsatt dialog.

Representanter för den folkhälsovetenskapliga forskningen har haft ett nära samarbete med Krinova AB, speciellt HRI-arenan (Human Resource Investment), vilket per automatik har inneburit många kontakter gentemot regionen.

Framöver förväntas ett fortsatt regionalt engagemang med studentutbyte som utgångspunkt. En ökad satsning på forskning kring arbetsrelaterad hälsa, speciellt interventionsforskning, planeras. Fokus på utveckling av hälsofrämjande arbetsplatser, inte minst i ljuset av de höga ohälsotalen, bör kunna bidra till en positiv syn på och utveckling av företag och organisationer i regionen. Genom att fortsättningsvis engagera såväl studenter som doktorander och forskare att aktivt arbeta utåtriktat, bör Högskolan Kristianstad i det här avseendet kunna vara en aktiv part i regionens utveckling.

Företagande och företagsklimat

För att skapa tillväxt i regioner krävs en näringspolitik som stimulerar till nyföretagande och utveckling av existerande företag. Samarbeta mellan samhällets aktörer är en av de viktigaste faktorerna i att skapa ett gynnsamt företagsklimat. Varje år startas 5000–6000 nya företag i Skåne. Drygt 80 procent av dessa är tjänsteföretag i någon form. Genom Af Sverige konceptet och tillväxtperspektivet står idag Arbetsförmedlingen i Skåne för ca en tredjedel av det nyföretagande som årligen sker i länet. Den nya modellen för ”start av näringsverksamhet” som infördes inom Arbetsförmedlingen i Skåne fr.o.m. januari 2004 har varit mycket framgångsrik. Målsättningen har varit att utveckla en kvalitet i programverksamheten präglad av enhetlighet, rättssäkerhet och effektivitet.

Nätverk för start av näringsverksamhet.

Ett särskilt nätverk av specialiserade arbetsförmedlare har till huvuduppgift att ta emot arbetsökande som är intresserade av att starta eget företag. Detta nätverk samordnas av Mål- och resultatenheten på Länsarbetsnämnden i Skåne. Planerad volym för 2005 är 950–1000 månadsplatser vilket innebär att ca 2000 företag kommer att starta under 2005. Insatsen ger ett mycket bra resultat. Under de senaste två åren har 77 procent av dem som erhållit stöd för start av egen näringsverksamhet fortsatt med sina företag.

Effekterna av nätverkets arbete under 2004, vad har hänt?

Nätverket gick år 2004 in med en volym på 540 månadsplatser (motsvarande siffra 2005 är 906). I december månad 2004 svarade Skåne för 13,2

procent av AMV:s volym för detta program. Ur ett tillväxtperspektiv finns det idag exempel på företag (som startat via stöd från arbetsförmedlingen i Skåne) som vuxit under 2004 och anställt upp till 30 personer.

På gång – Entreprenörutbildning m.m.

- Entreprenörprogram på 10 poäng planeras starta under hösten 2005 på Malmö högskola, Högskolan Kristianstad och Lunds Universitet (Campus Helsingborg). Målgruppen är arbetslösa akademiker inskrivna på arbetsförmedlingarna i Skåne. Utbildningen kommer att samverka med Företagarnas ”Generationsväxlingsprojekt” inom ramen för ESF-projektet KTU.
- ”Starta eget coach” är ett ESF-projekt i samverkan mellan en privat anordnare och Arbetsförmedlingen i Skåne. Målgrupp är personer som är arbetslösa, inskrivna på arbetsförmedlingen och som är 30 år och yngre (prioriterade är sökande som är 25 år och yngre dvs. födda 1979 och yngre). De skall vara beviljade ”stöd för start av egen näringsverksamhet” samt genomgått den ordinarie två veckors starta eget-utbildningen. Syftet är att genom strukturerade aktiviteter stödja och stimulera människor som skall eller har planer på att starta egen verksamhet. Insatsen utgår från den enskildes förutsättningar och behov när det gäller vägen till att bli en mogen egen företagare. Varje deltagare får en personlig coach.
- Projekt tillsammans med KoopUtveckling inriktat mot ungdomar och Kooperation i nordvästra Skåne.

Integration och mångfald

Länsstyrelsens integrationsfrämjande arbete under år 2004 har haft olika inriktningar. Attitydförändrande insatser, antidiskrimineringsarbete och övrig mångfaldsfrämjande arbete var centrala insatsområden för verksamheten. I övrigt har arbetet med regeringsuppdraget ”Skyddat boende mm, för flickor och unga kvinnor som riskerar att drabbas av hedersrelaterat våld” präglat verksamhetsområdet.

En insats var ”medborgaredialog”, en seminarierie som anordnades i samverkan med Polismyndigheten, Försvaret, Räddningstjänsten och

Region Skåne. Syftet var att skapa forum för dialog mellan länets invånare med utländsk bakgrund och myndighetsrepresentanter för att påverka deras syn på uniformerad personal och dess uppgifter och roller i det svenska samhället i positiv riktning. Under temat ”avdramatisera uniformen” berättade respektive myndighet om sin roll och sitt uppdrag i samhället och svarade på allmänhetens frågor. Dessa seminarier genomfördes i kommunerna Helsingborg, Landskrona och Malmö

För att öka intresset för den skånska naturen bland länsinvånare med utländsk bakgrund har ►

projektet NOISE (naturvårds- och integrationsarbete i Skåne län) fortsatts i samarbete med Centrum för biologisk mångfald, Malmö kommun och Region Skåne.

Projektet ”Kraftsamling mot rasism” som syftar till att stimulera länets kommuner att ta fram mångfaldsplaner och arbeta mot yttringar av främlingsfientlighet har avslutats. Projektet bedrevs i samarbete med Länsarbetsnämnden, Integrationsverket och EFS-rådet i Skåne. I spåren av projektet har dialog och samverkan med kommunerna i länet för en ökad etnisk mångfald i kommunerna fortsatt.

Under året har Länsstyrelsen deltagit i arbetet med EU-projektet EQUAL/Ordkraft i samarbete med Vuxenutbildningen i Helsingborg, Arbetsförmedlingen i Helsingborg, Söder i förändring i Helsingborg och med Vejle kommun i Danmark och County of Cornwall i Storbritannien som transnationella partners. Ett 60-tal kvinnor med utländsk bakgrund från grupper som saknat kontakt med arbetsmarknaden har deltagit i varvad språkutbildning och arbetspraktik. Projektets målgrupp är lågutbildade kvinnor med dåliga kunskaper i svenska språket.

Länsstyrelsen har i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet genomfört en kartläggning av samordningen mellan berörda myndigheter vad gäller nyanlända mäns och kvinnors etablering i det svenska samhället. Parallellt med kartläggningen har diskussioner förts med Integrationsverket, Myndigheten för skolutveckling, Länsarbetsnämnden, Kommunförbundet Skåne för att bilda ett nätverk för samordning av nyanlända kvinnors och mäns etablering i samhället.

Arbetsmarknad

En regional överenskommelse är undertecknad mellan Integrationsverket, Kommunförbundet Skåne,

Länsarbetsnämnden i Skåne, Migrationsverket Region Syd och Myndigheten för skolutveckling ang. samverkan av introduktionen för asylsökande, flyktingar och andra nyanlända invandrare. Länsstyrelsen och Region Skåne har även bjudits in att medverka. Överenskommelsen utgör en regional plattform för ett samordnat förändringsarbete över kommungränserna i Skåne län. Parterna ska verka för att lokala överenskommelser träffas i Skånes kommuner i syfte att underlätta samverkan. Asylsökande, flyktingar och andra nyanlända invandrare ska tidigt kunna få individuellt anpassade stödinsatser utifrån en myndighetsövergripande planering i dialog med den enskilde.

Ett exempel på detta är ett projekt som hjälper flyktingar och invandrare ut i arbetslivet. Helsingborgs stad, Landskrona kommun och Lunds kommun gör nu en unik, gemensam och stor satsning. Målgruppen är arbetslösa flyktingar och invandrare med erfarenhet av eller intresse för natur- och jordbruk. Projektet är till hälften EU-finansierat och kallas Grogrunden. Detta genomförs i samverkan med Gröna Näringens Riksorganisation (GRO), Kommunal och Länsarbetsnämnden Skåne. Grogrunden ska skapa möjligheter för individer som står långt från arbetslivet att snabbare och mer målriktat än idag nå ut i anställning. I Grogrunden möts arbetslösa flyktingar och invandrare, enskilda arbetsgivare inom trädgårdsnäringen, deras branschorganisation, kommuners socialtjänst och vuxenutbildning samt arbetsförmedling i en verksamhet till gagn för alla parter. Förhoppningen är också att Grogrunden i framtiden ska kunna stå som modell för verksamheter i samverkan även med andra branscher. Grogrunden startar i april och pågår i 15 månader. Totalt 45 flyktingar/invandrare kommer att delta i projekten. Deltagarna erhåller utbildning på Hvilans lantbrukskola i Åkarp.

Jämställdhet

I takt med att fler medarbetare och verksamheter internt på myndigheterna får kunskap om jämställdhet sprids även denna kunskap och detta perspektiv i länet. Jämställdhetsexperten på Länsstyrelsen är ordförande och sammankallande för Skånes jämställdhetsråd. Skånes jämställdhetsråd är sammansatt av representanter från andra centrala myndigheter och aktörer i länet, och har kontakt och träffas regelbundet.

Länsstyrelsens planfunktion bjöd under hösten in till en utbildningsdag för Skånes kommuner där det förutom föredrag om genus och jämställdhet hölls grupparbeten med analyser av planer. Samarbetet med de jämställdhetsansvariga i länets kommuner har fortskridit som tidigare år. Länsstyrelsens jämställdhetsexpert har, i samråd med JämO, granskat kommuners jämställdhetsplaner, men har även på andra sätt sökt stödja både kommuner och andra aktörer i deras jämställdhetsarbete. Det har skett i form av nätverksträffar med föredrag på olika teman, som exempel.

Inom sakområdet kommunikationer har arbetet med implementeringen av det sjätte transportpolitiska delmålet *Ett jämställt transportsystem* fortsatt under året. Länsstyrelsen har lyft jämställdhetsaspekten vid samråd med Vägverket och Banverket, samt bevakat integreringen av jämställdhetsperspektivet i projekten.

Länsstyrelsen har under året fortsatt sitt arbete som projektägare till flera externa jämställdhetsprojekt, som det redan pågående *Utveckling med jämställdhet* och det nya *Det jämställda ledarskapet*. Jämställdhetsexperten medverkar i projektens arbets- och/eller referensgrupper. *Utveckling med jämställdhet* är ett ESF-finansierat projekt där ett antal arbetsplatser har fått möjlighet att pröva en metod att arbeta med jämställdhet, och erbjuder stödjande strukturer för ett förändringsarbete med kön i fokus. Syftet är att öka kunskapen om vilka möjligheter till hållbar utveckling ett jämställdhetsarbete ger arbetsplatsen och de anställda, och möjligheter att sprida erfarenheter av arbetet i nätverket regionalt och nationellt.

Det jämställda ledarskapet är ett ESF-finansierat projekt som har som mål att uppnå balans mellan könen inom olika chefsbefattningar på olika beslutsnivåer inom offentliga sektorn i Skåne län. För att skapa en hållbar utveckling i organisationerna är jämställdhet en aspekt som sätts i fokus, och har för avsikt att skapa möjligheter för den enskilde individen att påverka samt agera på ett proaktivt sätt.

Jämställdhetsexperten har även inlett ett samarbete och diskussioner med Öresundskommittén som påbörjat ett arbete med att analysera jämställdhetsperspektivet i inkomna ansökningar om Interreg medel. Öresundskommittén har även för avsikt att undersöka situationen för kvinnor och män i regionen, och jämställdhetsexperten har bistått i planeringen av denna undersökning. Studien skall belysa situationen för kvinnor och män på arbetsmarknaden och i politiken genom att beskriva fakta och förutsättningar, inom några avgränsade frågeställningar. Denna studie skall ge ett kunskapsunderlag som kan stimulera till konkreta projektsamarbeten. (Delstudie I). I studien skall också undersökas hur Interregprogrammet bevakar att olika Interregprojekt tar hänsyn till jämställdhet och ge förslag på förbättringar på detta området (Delstudie II).

Hedersrelaterat våld

Inom regeringsuppdraget om hedersrelaterat våld skall Länsstyrelsen bidra till förbättrad samordning på lokal och regional nivå. Den statliga samordning som hittills skett har förhoppningsvis lett till en ökad medvetenhet om hedersproblematiken inom respektive myndighet för att bekämpa våldet och bemöta våldutsatta ungdomar på ett bättre sätt.

Samordningen har organiserats genom att bilda ett regionalt nätverk mot hedersrelaterat våld där statliga myndigheter m fl ingår. Nätverket har funnits sedan våren 2004 och träffas ungefär två gånger per år. I nätverket ingår Integrationsverket, Myndigheten för skolutveckling, Migrationsverket, Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten Skåne och Kriminalvårdsmyndigheten. Länsstyrelsen sammankallar nätverket, informerar om pågående satsningar och försöker uppmärksamma frågan om hedersproblematiken. Myndigheterna har möjlighet att påverka innehållet i den årliga konferens om hedersproblematiken som Länsstyrelsen anordnar. Personal anställda inom, myndigheterna inbjuds till att delta i utbildningarna.

Människohandel

Under hösten 2004 genomförde Länsstyrelsen en förstudie om människohandel för sexuella ändamål, så kallad trafficking, "Människohandel för sexuella ändamål i Skåne – en förstudie av känd förekomst och initiativ". Ett resultat av arbetet var att Länsstyrelsen fick information om de olika myndigheternas arbete och initiativ mot människohandel. Det ledde även till en process för att för- ►

bättra den statliga samordningen där bland annat Tullverket, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten (Länskriminalen), Migrationsverket kunde ingå. Den statliga samordningen kunde ske genom att bilda ett regionalt nätverk som utgör en samlad resursgrupp som kan utbyta erfarenheter och bygga upp kunskap i frågan.

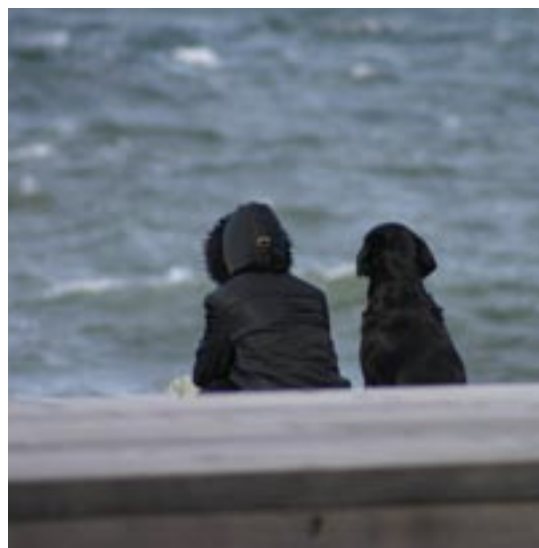
Mäns våld mot kvinnor

Det saknas i dag samordning på statlig nivå kring mäns våld mot kvinnor. Det finns däremot ett behov av att samordna de statliga myndigheternas insatser kring våld mot kvinnor och ta fram en regional handlingsplan och genomföra insatser tillsammans. Vilken (negativ) effekt detta haft för den regionala utvecklingen går ej att mäta.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadsverket har statens uppdrag att verka för att bryta den könsuppdelade arbetsmarknaden och att medverka till att uppnå jämn könsfördelning inom olika yrkesgrupper på arbetsmarknaden.

I arbetet med att bryta de traditioner som styr valet av arbete har olika strategier utvecklats. Vi måste först synliggöra de strukturer som gäller i arbetslivet. Det görs genom att i all arbetsmarknadsstatistik redovisas med en uppdelning på kvinnor och män. I denna statistik framgår också de tidsmässiga förändringar som skett. En andra källa är den dokumentation som gäller för hur arbetsmarknadsverket utnyttjar de medel som finns för olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Även denna statistik är könsuppdelad och gäller exempelvis hur många kvinnor respektive män som deltar i arbetsmarknadsutbildning eller där arbetsgivare får olika anställningsstöd i samband med anställning av arbetskraft. Syftet är att säker-

ställa att kvinnor och män får ta del av de resurser som staten avsätter för olika insatser.

Arbetsmarknadsutbildning är en viktig åtgärd för att stimulera till otraditionella yrkesval. I olika förberedande program kan man få möjlighet att prova på inom ett för sitt kön otraditionellt yrke innan man definitivt bestämmer sig. Vissa utbildningar kan speciellt utnyttjas i ”brytande” syfte. Det kan gälla exempelvis att få män att välja barnomsorg eller kvinnor att välja teknik. Arbetsförmedlingen kan också utnyttja möjligheten att bevilja arbetsökande en kortare praktikperiod så att man får möjlighet att prova på ett otraditionellt yrke.

Kontakten med fack och arbetsgivare är viktig för att dels definiera områden där det finns efterfrågan på arbetskraft, dels göra det möjligt att arrangera utbildningar. Denna samverkan är också viktig för att säkerställa att klimatet på en arbetsplats är positiv till att ta emot ny arbetskraft av det kön som är i minoritet. Kontakterna med arbetslivet kan bl.a. ske via de branschråd som finns inom de flesta yrkesområden.

Kommunikationer

Tillgängligheten för bilresenärer har förbättrats genom utbyggnad till motorväg av väg E4 förbi Örkelljunga och Skånes Fagerhult (32 km) och av väg E22 förbi Bromölla (8 km). Tre anläggningar för variabla hastighetsgränser har tagits i drift (väg E22 vid Fogdarp, väg E65 vid Lemmeströ och väg 21 vid Vanneberga). Dessa skall göra det lättare för trafik i anslutande vägar att på ett säkert sätt ta sig ut på huvudvägen samtidigt som hastighetsreduktionen på huvudvägen begränsas till en mindre del av dygnet.

Tillgängligheten har försämrats genom att ca 40 km väg har fått tillåten hastighet sänkt från 90 till

70 km/tim under året. Ökningen av restid drabbar inte i någon större utsträckning viktigare pendlingsrelationer. Trängseln i vägnätet har i högtrafik ökat under senare år. Särskilt i anslutning till Malmö, Lund och Helsingborg är problemen påtagliga. Medelreshastigheten på dessa sträckor har sjunkit, vilket drabbar såväl bil- som bussresenärer.

Tillgängligheten för kollektivresenären har förbättrats genom ett antal åtgärder på det statliga vägnätet. Härutöver har ett antal projekt utförts med statsbidrag på det kommunala nätet. Totalt har ca 370 busshållplatslägen, varav ca 60 på det

Foto: Conny Magnuson / SJ

statliga vägnätet, handikappanpassats under 2004. Kollektivresandets omfattning mätt i antal resor där varje påstigande räknas som en resa har enligt Skånetrafiken hittills i år ökat med 3.3 % (buss 3 % och tåg 5 %). Det innebär att kollektivtrafikens andel av det totala resandet ökat något.

Tillgängligheten för GC-trafikanter har förbättrats genom att GC-vägar med en sammanlagd längd av 20 km har byggts under året. Av dessa har 9 km GC-väg byggts i samband med annan utbyggnad. Vi har vidare skyltat ca 60 km väg för cykel i blandtrafik på ett lågtrafikerat vägnät på Österlen.

Ett stort steg framåt för att ge trafikanterna en sammanhållen information om tillståndet i transport-systemet och resmöjligheter har tagits genom etableringen av webbsidan www.trafiken.nu. Under året har ytterligare två kommuner kommit med i samarbetet och ett samarbete med Vejdirektoratet i Danmark har inletts. Samtidigt skall samarbetet mellan kommuner och Vägverkets trafikinformationscentral höja servicegraden till trafikanterna. Med hjälp av direktinrapportering kommer kommunal trafikinformation att göras mer tillgänglig, bl.a. via radio och text-tv. Framtida åtgärder inom trafiken.nu syftar till att skapa en god och sammanhållen trafikinformation för hela Skåne och alla transportslag.

Antalet tågresenärer i Skåne har under året ökat kraftigt, framför allt på Västkustbanan, Södra stambanan samt den nyligen elektrifierade Österlenbanan mellan Ystad och Simrishamn.

Ett omfattande utrednings- och förberedelsearbete har under året bedrivits inom Banverket för att utbyggnader av järnvägssystemet i Skåne ska kunna genomföras i enlighet med den av regeringen fastställda Framtidsplanen för järnvägen

2004–2015. När utbyggnaderna är klara ges bl a möjlighet att utvidga regionalstågssystemet med nya tåglinjer (via Citytunneln, på Söderåsbanan, Trelleborgsbanan, Lommabanan och Malmö–Dalby) men också till tätare turer och andra standardförbättringar i det nuvarande regionala tågssystemet. I kombination med Skånetrafikens strategi för tågtrafiken kan påtagliga regionförstoringseffekter förväntas i Skåne.

Förseningar och oförutsedda avbrott i tågtrafiken som drabbar resenärerna ska så långt möjligt minimeras men kan aldrig helt undvikas. Punktligheten för tågen mäts kontinuerligt och årliga mål upprättas. Trots ansträngningar har punktlighetsmålet i Södra banregionen inte uppnåtts under 2004. Ett fortsatt långsiktigt arbete med att höja driftsäkerheten i järnvägsanläggningarna är nödvändigt

En svår händelse som präglat 2004 är tågolyckan i Nosaby den 10 september. I olyckan omkom två personer och flera skadades. Olyckan visar på vikten av fortsatt förbättrad säkerhet i plankorsningar samt intensivare information om riskerna.

Länsstyrelsen samarbetar med Vägverket i ett antal projekt. Syftet är att genom erfarenhetsutbyte, samverkan och samarbete utveckla de områden och tjänster som Länsstyrelsen och Vägverket tillsammans tillhandahåller. Samarbetet har en tydlig koppling till regional utveckling. Bland samsarbetsprojekten kan nämnas Planeringsinriktning för markanvändning i vägars närområde, Gestaltningssprogram i vägplanering, Bullerfria områden i Skåne, Utveckling av samrådsrutiner, mallar mm. enligt Väglagen och Miljöbalken, Kompensationsåtgärder i vägsektorn, samt Kartläggning och analys av godstransporter genom Skåne och Blekinge

Kultur och kulturmiljö

Länsstyrelsen har tagit fram ett digitalt Regionalt kulturmiljöprogram för Skåne. Programmet ska tillsammans med riksintressen och kommunala kulturmiljöprogram motsvara de krav på planeringsunderlag som behövs för att säkerställa, levandegöra och utveckla länets kulturmiljöer samt för att stärka kulturmiljövårdens ställning i samhällsplaneringen och arbetet mot en hållbar utveckling.

Ett aktuellt och ändamålsenligt regionalt kulturmiljöprogram utgör också en viktig del i den samlade regionala utvecklingen och i miljömålsarbetet. Det regionala kulturmiljöprogrammet kan även bidra till att ge en tydligare uppfattning om vilka insatser som bör prioriteras inom den regionala kulturmiljövården. Detta bör medföra att kulturmiljövårdens verksamhet i länet både förtydligas och effektiviseras.

Projektet Skog och historia som drivs av länsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Regionmuseet, Skogsvårdsstyrelsen och länsarbetsnämnden syftar till att öka kunskapen om skogens kulturarv. Arbetet genomförs som ett inventeringsarbete där forn- och kultur lämningar identifieras, dokumenteras och registreras. Arbetet har bland annat som mål att bättre skydda och bevara forn- och kultur lämningar i skogsmark och även skapa ett större intresse hos markägare och allmänhet.

Regionmuseet i Kristianstad har arbetat med ett projekt som syftar till att bevara landsbygdens kulturarv. Inom projektet har områden med värdefulla kulturmiljöer analyserats utifrån möjligheten till utveckling i kombination med bevarandet. Länsstyrelsen har bidragit med finansiering och rådgivning. Samarbetet har redan under året resulterat i ett par ansökningar inom landsbyggsutvecklingsprogrammet.

Miljö

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med Skånes utvecklingsprogram genom att aktivt delta i utarbetandet av det regionala utvecklingsprogrammet. Länsstyrelsen har föreslagit mål och åtgärder som bidrar till en ekologiskt hållbar utveckling och som är viktiga för miljö- och naturvård. Skånes miljömål och miljöhandlingsprogram är nu väl integrerat i Skånes utvecklingsprogram. Länsstyrelsen har under året också deltagit i uppföljningen av utvecklingsprogrammet genom att välja ut indikatorer och leverera underlag. Även en

Foto: Per Blomberg

Länsstyrelsens hantering av miljöersättningar till värdefulla natur- och kulturmiljöer har bidragit till att bibehålla ett varierat landskap med en kulturell mångfald och särart. Att trygga en fortsatt skötsel och vård av landskapselement i åkermark är av stor betydelse för att bevara kulturmiljövårderna och för att säkerställa odlingslandskapets kulturhistoriska dimension. Landskapselementen är också viktiga livsmiljöer för djur och växter som i annat fall skulle ha en begränsad överlevnad i dagens jordbruk samt ökar attraktiviteten.

Länsstyrelsens hantering av miljöersättningar till bevarande av betesmarker och slätterängar möjliggör bevarande av extensivt skötta marker som är mycket artrika och utgör värdefulla kulturmiljöer. Att säkerställa ett fortsatt öppethållande och skötsel av de återstående betesmarkerna och slätterängarna är av central betydelse för bevarande av kulturhistoriska värden i odlingslandskapet.

kortfattad åtgärdsuppföljning har gjorts. Miljöskyddande och naturvårdande verksamhet bidrar på skilda sätt till regional utveckling. Nedan ges några exempel.

Näringsliv

Länsstyrelsen är fortsatt medlem i nätverket för hållbar affärsutveckling – Sustainable Business Hub – och finansierar projekt för att stimulera miljödriven näringslivsutveckling i Skåne. En webbtjänst kring miljöfrågor för små och medel-

stora företag har inrättats tillsammans med Företagarna, Sustainable Business Hub och Region Skåne. En skrift har tagits fram som riktar sig till små och medelstora företag. Den ger handfasta och konkreta tips om hur ett företag kan sätta upp egna interna miljömål. Vid en träff på Residenset i Malmö bjöds ett urval av företag in för att diskutera Skånes miljömål och för att presentera rapporten.

En kartläggning har påbörjats av företag som har en potential att exportera miljöteknik och -system tillsammans med Region Skåne. Länsstyrelsen har bidragit till en rapport som beskriver tillgängliga data om företag i branscher som SCB klassar som miljöföretag. Den innehåller också Exportrådets statistik kring skånska företags export av miljöteknik.

Miljömål

Ett paket har tagits fram till kommunerna med konkreta idéer och en lathund om hur en kommun kan arbeta med miljömål, tillståndsrapporter och miljömålsuppföljning. I paketet ingår också lokala data och kartmaterial på webbplatsen. Kommunernas arbete med miljömålen kartlades 2003, och en uppföljande enkät gjordes i slutet av 2004.

Miljömålen har följts upp bland annat i årsrapporten Miljötillståndet i Skåne; temat var under 2004 kopplingen mellan miljö och hälsa. I anslutning till att rapporten släpptes genomfördes en konferens på samma tema i Landskrona. Utvecklingen i Skåne kan även följas på webbplatserna www.skanesmiljomal.info och www.miljomal.nu bl.a. genom fler än 50 indikatorer. På den senare kan man även jämföra miljösituationen mellan olika län.

Länsstyrelsen deltar i ett flertal arbetsgrupper och styrgrupper för att uppmärksamma miljömålen och stimulera miljöarbetet hos olika aktörer och sektorer. För transportsektorn gäller det exempelvis Regional transportinfrastrukturplanering, miljöanpassat transportsystem för Skåne (SkåneMaTs), godstransportstrategi och det regionala godstransportrådet och Miløre Centre (ett kompetenscenter för miljöanpassade transporter i Öresundsregionen).

Klimat

Ansökningar om klimatinvesteringsprogram har behandlats, och gemensamt med bl.a. Naturvårdsverket har en konferens om klimatinvesteringsprogram anordnats. Länsstyrelsen har också deltagit aktivt i nätverket Klimatforum Skåne och Klimatkommunerna som bland annat arrangerat tre dialoger och seminarier om klimatstrategier och uppföljning av klimatprogram.

Miljöskydd och tillsyn

Samverkan och informationsutbyte på miljöområdet sker inom ett antal olika verksamhetsområden och branscher som på olika sätt främjar den regionala utvecklingen. Detta kan variera från mer organiserad samverkan med gemensamma tillsynskampanjer, till kontakter i mer lösliga nätverk mellan tjänstemän på olika myndigheter. Särskilt bör nämnas det mer organiserade samarbete som sedan lång tid har pågått när det gäller miljöbrott med Emilgruppen och inom kemikaliesidan i samordnad kemikalietillsyn i Skåne. EMIL är en myndighetsgemensam grupp som funnits i länet sedan 1995 med syfte att få en ökad samsyn och en effektivare hantering när det gäller miljöbrott och miljötillsyn.

Naturvård

Arbetet med att bevilja statsbidrag till kommunala naturvårdsprojekt inom Naturvårdsinvesteringsprogram (NIP) har bedrivits framgångsrikt. Länsstyrelsen har även genom ett bidrag till den ideella föreningen HUT (Hållbar Utveckling) Skåne, tillsammans med bl.a. Region Skåne, medverkat till att finansiera en tjänst som kunnat ge konkreta råd, bedriva uppsökande verksamhet och uppmuntra till samverkansprojekt mellan flera kommuner.

Arbetet med en våtmarksstrategi för Skåne har inletts. Strategin kommer att bidra till att landskapet utvecklas och berikas samt att föroreningsbelastningen på havet minskar. ▶

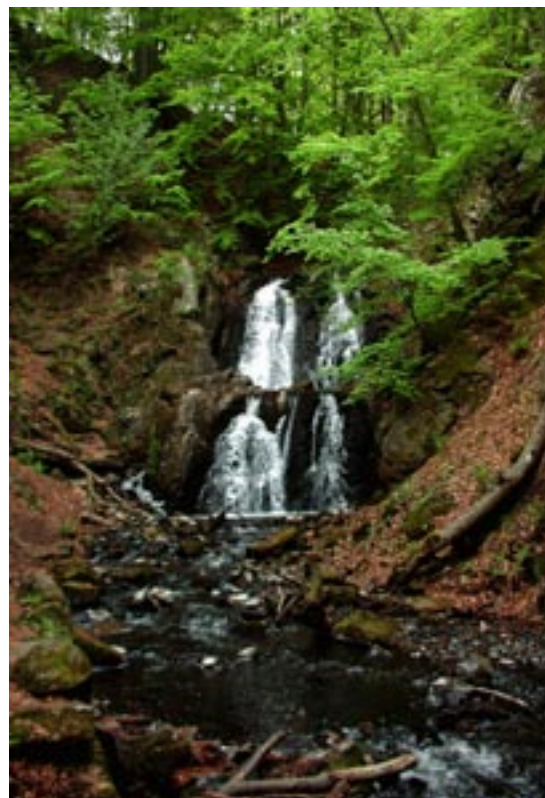

Foto: Per Blomberg

Tillsammans med Skogsvårdsstyrelsen i Södra Götaland och Länsstyrelserna i Halland och Blekinge har arbetet med utformningen av en regional skogsstrategi fortsatt. Strategin kommer att innehålla förslag om hur stora arealer av olika skogstyper som bör skyddas i reservat, samt behandla frågor om samordning av länsstyrelsens, skogsvårdsstyrelsen och skogsägarnas långsiktiga skyddsarbete. En rapport om Skånes skogar har också remissbehandlats under året.

Vad gäller bildande av naturreservat prioriteras tätortsnära områden, skog, marina miljöer och Natura 2000-områden. Arbetet sker på bred

front och arbetsformer för förankringsarbetet mot kommuner, medborgarna och andra myndigheter och organisationer utvecklas. Särskilt tydligt gäller detta för Natura 2000, som under 2005 ska förankras hos berörda markägare, kommuner m.fl.

Skogsvårdsstyrelsen har i sitt myndighetsarbete beslutat om 47 hektar biotopskydd och träffat överenskommelse om 103 hektar naturvårdsavtal i Skåne under 2004. Över 100 nya nyckelbiotoper har identifierats i Skåne. SVS fördelar årligen ett statligt stöd till ädellövskogsbruk, biotopskydd, naturvårdsavtal samt natur- och kulturmiljövårdande åtgärder (NOKÅS).

Statlig service – kontakten med medborgaren

Foto: Theresa Andersson

Statliga myndigheter skall enligt regeringen ha en hög servicenivå och ett tydligt kundfokus. Arbetet med att identifiera vilka kunder myndigheterna har, säkerställa att kunden förstår myndighetens arbete och därmed de enskilda besluten och sakfrågorna behöver intensifieras. Respektive myndighet skall gentemot kunden tydliggöra vilka krav de kan ställa på myndigheten. Webben skall vara ett instrument för kommunikation där huvuddelen. Myndigheternas kommunikationsförmåga med kunden och uppdragsgivaren måste utvecklas.

Statliga myndigheter skall svara upp mot kraven om en professionell och effektiv statsförvaltning. Arbetet med att kvalitetssäkra verksamheter skall därför fortgå genom kontinuerlig verksamhetsutveckling. I de olika organisationerna finns behov av att identifiera, utveckla och kvalitetssäkra de arbetsprocesser vi arbetar i. Olika sätt att för enkla handläggningen och att utveckla rutiner och

arbetsprocesser skall därför prövas. Målet är att minska genomloppstider och balanser och därmed lätta på trycket i ärendetyngda verksamheter.

Statliga myndigheter behöver i all sin verksamhet utveckla formerna för att få ett kundorienterat arbetssätt. Detta innebär bl.a. att skapa förståelse för kunden samt hur kundkontakter etableras och upprätthålls. Verksamheten skall präglas av en hög kommunikationsförmåga där kommunikation med kunden är öppen och där en hög service erbjuds.

Länsstyrelsen i Skåne län har – tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Skåne och Skattemyndigheten – byggt upp ett informationscenter, Øresunddirekt, på Stortorget 3 i Malmö. Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att ansvara för den övergripande samordningen.

VISAM står för ”VI SAMverkar” och är den gemensamma benämningen på de regionala samverkansprojekt som startar i syfte att skapa nya

former för den offentliga förvaltningens möte med medborgare och företag. Ambitionen är också att ge förutsättningar att organisera och bedriva offentlig verksamhet mer rationellt och kostnadseffektivt. Gemensamt för alla de aktiviteter som bedrivs inom ramen för VISAM är att de i grunden syftar till att åstadkomma ökad nytta för såväl medborgare som företag. AMS har tillsammans med Statskontoret, Centrala studiestödsnämnden, Riksförsäkringsverket, Skatteverket och Tullverket ett regeringsuppdrag att utveckla och pröva nya former för lokal servicesamverkan i regionala samverkansprojekt. VISAM är den gemensamma benämningen på de regionala projekten. Visionen för arbetet inom VISAM är att:

Visa hur offentlig förvaltning i samverkan kan förnya tillgången till offentlig service för medborgare och företag samt effektivisera verksamhetsprocesser

VISAM-projektet i Skåne är riktat mot målgruppen flyktingar och nyanlända invandrare och syftar till att förenkla och samordna flyktingars och invandrares kontakter med de inblandade myndigheterna. Detta ska ske genom att vid en och samma plats, fysiskt och/eller virtuellt, erbjuda invandrade medborgare samlad information i de vanligast förekommande frågeställningarna vid kontakter mellan de berörda myndigheterna och målgruppen.

Vem är vem och vem gör vad i Skåne?

Respektive myndighet beskriver sin roll inom regional utveckling och hur myndigheten arbetar/har arbetat/bidrar/har bidragit till den regionala utvecklingen i Skåne.

Länsstyrelsen i Skåne

Länsstyrelsen är regeringens företrädare och samordningsorgan för statlig verksamhet i länet. Det innebär att Länsstyrelsen fungerar som länk mellan den centrala statliga nivån och den regionala och den lokala nivån. Länsstyrelsen skall föra ut och göra regeringspolitiken tydlig i länet. I ansvaret ingår att samordna statliga intressen, verka för att nationella mål får genomslag, främja utvecklingen samt rapportera till regeringen om tillståndet i länet. Omvänt återför Länsstyrelsen information, i form av analyser och konsekvensbeskrivningar, om förhållanden i länet till regeringen.

Länsstyrelsen har ett brett verksamhetsfält samt olika roller och uppgifter. Till detta hör bl. a. myndighetsuppgifter som tillståndsgivning, prövning och utövning av tillsyn samt annan myndighetsutövning som överklagningsärenden, bidragshantering inom t ex lantbruks-, bostads-, och sociala området.

Länsstyrelsen är också en kunskapsorganisation. I denna roll ingår att ta fram olika kunskaps- och planeringsunderlag och att tillhandahålla detta till kommuner och andra aktörer. I uppgiften ingår också att svara för uppföljning och utvärdering av vad som händer i länet.

Länsstyrelsens roll i regional utveckling.

Länsstyrelsens roll inom regionala utvecklingsfrågor är av strategisk och övergripande karaktär. Länets utveckling påverkas i hög utsträckning av Länsstyrelsens verksamhet och beslut. Länsstyrelsen har ett särskilt uppdrag att samordna statliga och regionala myndigheter inom det regionala utvecklingsarbetet.

Under året har Länsstyrelsens olika verksamheter involverats i slutarbetet med översynen av Skånes regionala utvecklingsprogram. En intern arbetsgrupp bestående av representanter från berörda sakområden, som bildades under 2003, har fortsatt sitt arbete under 2004. Gruppen har i första hand haft till uppgift att genomlys Länsstyrelsens verksamhet utifrån aspekten regional utveckling samt härigenom påverka programmets inriktning och innehåll. Gruppen har även aktivt bidragit till det gemensamma yttrandet över utvecklingsprogrammet som Länsstyrelsen lämnade under

våren. Arbetet har resulterat i att Länsstyrelsens ansvar för och bidrag till regional utveckling har synliggjorts tydligare än i tidigare års program.

Under året gav regeringen ett uppdrag till 13 statliga myndigheter om metodutveckling inom regionala utvecklingsprogram. Genom att Skåne är ett av pilotlänen har Länsstyrelsen under året deltagit i samtal kring uppdragets framtagande och uppstart. Under hösten har en intern tvärssektoriell grupp bildats från berörda sakområden för gemensamma strategiska samtal om länsstyrelsens regionala roll och uppgift inom uppdraget. Utöver detta deltar representanter från de olika sakområdena aktivt i flertalet av arbetsgrupperna bl.a. fysisk planering, kultur, miljö, folkhälsa samt regionförstoring. Arbetet har hittills resulterat i en ökad förståelse för hur sakområdena kan medverka till regional utveckling.

Länsstyrelsen har uppdrag och ansvar på regional nivå inom drygt 20 av ca 45 politikområden. I uppdraget ingår att skapa helhetslösningar genom att göra avvägningar mellan olika intressen för att därigenom bidra till länets utveckling. Detta förutsätter samverkan internt mellan olika sakområden men också förmåga att samverka med olika externa aktörer, som kommuner, myndigheter, organisationer och enskilda medborgare. Länsstyrelsen skall leva upp till förväntningarna genom att vara en professionell samverkanspartner med god kommunikativ förmåga.

Banverket

Banverket är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar, sektorsansvar, för hela järnvägs-transportsystemet. Sektorsansvaret omfattar även tunnelbane- och spårvägssystem. Banverket skall verka för att de transportpolitiska målen uppnås. Verket skall inom ramen för sitt sektorsansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

Banverkets vision är: Järnvägen är en självklar del i person- och godstransporterna

Banverket skall särskilt verka för att

- järnvägstransportsystemet är tillgängligt, trafik-säkert, framkomligt, effektivt och miljöanpassat
- trafiksäkerhetsarbetet inom de svenska järnvägssystemen samordnas
- den spårbundna kollektivtrafikens konkurrenskraft stärks och att den lokala, regionala, interregionala och internationella järnvägstrafiken samordnas
- hänsyn tas till funktionshindrade personers behov inom järnvägstransportsystemet
- samhällsmotiverad tillämpad forsknings-, utvecklings- och demonstrationsverksamhet inom järnvägstransportsystemet planeras, initieras, genomförs, dokumenteras och utvärderas samt att resultatet av detta sprids.
- trafikinformationen före, under och efter en järnvägstransport förbättras,
- tillvarata Sveriges intressen i det internationella arbetet som rör järnvägstransportsystemet.

Högskolan Kristianstad

De senaste två åren har Högskolan Kristianstad prioriterat arbete med kvalitet och fördjupning. Antalet helårsstudenter ligger nu strax över 5600. Högskolan Kristianstad har i år fullgjort utbildningsuppdraget med råge och passerat det takbelopp som funnits till förfogande med drygt 9 miljoner. Högskolan har strax över 20 professorer

Banverket är infrastrukturförvaltare enligt järnvägslagen (2004:519) för det järnvägsnät som tillhör staten. Uppgiften innefattar drift, förvaltning, kapacitetstilldelning och trafikledning.

Södra banregionen, som är en av Banverkets fem banregioner planerar och upphandlar drift och underhåll samt om- och nybyggnader för statens järnvägsnät och järnvägsanläggningar i Skåne, Blekinge, större delen av Småland samt Boxholm kommun i Östergötlands län. Banverket Trafik ansvarar för styrningen av tågtrafiken och bandriften samt information till trafikanter via högtalare och informationstavlor.

Utöver det omfattande utrednings- och projekteringsarbete som bedrivits under 2004 inför utbyggnaderna av järnvägen i enlighet med Framtidsplanen har Södra banregionen medverkat i ett antal regionala utvecklingsprojekt för Skåne såsom Miljömålsarbetet i Skåne som Länsstyrelsen drivit, Skåne-Mats-projektet som Region Skåne drivit, RIKTSAM-projektet som Länsstyrelsen drivit, Regionala godstransportrådet där Södra banregionen är drivande part, Regional utvecklingsplan för kombiterminaler, som Södra banregionen driver, Strategier för godstransporter i Skåne som Region Skåne drivit, Interregprojektet Baltic Gateway, som Region Skåne och Region Blekinge driver, m fl

Under året har ett formaliserat samarbete mellan Vägverket Skåne, Vägverket Sydöst och Banverket Södra banregionen startat.

och 100 lektorer, varav över 40 % är kvinnliga lektorer.

Högskolan Kristianstad har medvetet de senaste åren arbetat konsekvent med rekryteringsfrågor vilket nu fått genomslag bland studenter. Högskolan har lyckats i hög grad att nå nya grupper enligt Högskoleverkets rapporter.

Under 2004 startade Högskolan Kristianstad ett nytt treårigt utbildningsprogram det sk. gastronomiprogrammet, ett program som rönt mycken uppmärksamhet i press och media. Högskolan Kristianstad har fortfarande problem med

ett svagt intresse från svenska studenter för ingenjörstudier. Situationen är liknande för de andra lärosätena i Skåne varför Högskolan Kristianstad efter gemensamma överläggningar drar in flera utbildningar.

Det internationella inslaget med inkommande studenter är fortsatt stigande med nära 300 inkommande studenter, däremot är det fortfarande färre svenska studenter, som vill studera utomlands.

Högskolan Kristianstad har i utbildningarna gjort tydliga kopplingar till kommuner och gymnasieskolor, näringsliv och samhälle. Högskolan samverkar med kommunerna och biblioteken i östra Skåne för utvecklingen av lärcentra. I anslutning till dem erbjuds kurser via distansutbildning eller med stöd av e-lärande. Det är ett led i att stärka rekryteringen till högskolan av yrkesverksamma och studenter med bristande studietradition samt att på högskolenivå ta en aktiv del i folkbildningen.

Egen forskning utgör en avgörande förutsättning i högskolans utveckling mot fördjupad och kvalitativt högtstående verksamhet, där den fördjupade magisterexamen i många ämnen utgör viktiga steg. En ny forskningsstrategi har beslutats där högskolan prioriterar utbildningsvetenskap och hälsovetenskaper, områden där Högskolan Kristianstad redan är erkända inom vetenskapsvärlden.

Högskolan Kristianstad vill också konkretisera den hållbara utvecklingen i nära samarbete med regionen med att ingå i UNESCO's Man and the Biosphere program som skall ge ett underlag för ny forskning. Detta har uppmärksammats nationellt och Högskolan har glädjen att kunna ta emot Professor Lesley Head som Konung Carl XVI Gustafs miljöprofessor under nästa år.

Efter den utveckling som Högskolan Kristianstad genomgått de senaste åren betraktas Högskolan som en viktig och naturlig samarbetspartner främst i Skåne nordost. Tillsammans med kommunerna deltar högskolan aktivt i olika utvecklingsprojekt. Den äldsta utvecklingsparken är Krinova Science Park i Kristianstad där Högskolan Kristianstad i ett tätt samarbete bygger upp mötesplatser mellan högskolans studenter och lärare och företag med en arena för Human Resource Investments och en arena för Livsmedel och miljö. För att stimulera entreprenörskap och företagsutveckling engagerar högskolan sig i att kommunicera, koordinera och utveckla genom aktiviteter som Futurum Creative Center (en stiftelse som förmedlar och utvecklar studentkraft), Connect Skåne och Högskolan Kristianstads Holdingbolag som har en viktig roll i att stimulera våra studenter och medarbetares möjligheter att kommersialisera sina idéer.

Lunds universitet

LUNDS UNIVERSITET

Högre utbildning

Ett viktigt bidrag till regional utveckling är utbildning av kompetent personal för arbetsmarknaden. Inte minst högre utbildning är viktig i detta sammanhang. Lunds universitet är Sveriges största anstalt för högre utbildning och forskning. Omslutningen år 2004 var drygt 5 miljarder kronor. Antalet studenter omräknat till helårskvivalenter var 28 205.

Under år 2004 utfärdades i grundutbildningen drygt 1 200 magisterexamina, 733 civilingenjörsexamina 154 sjuksköterskeexamina och 75 högskoleingenjörsexamina. Vid universitetet utfärdades drygt 450 doktorsexamina.

Under året har åtgärder vidtagits för att främja breddad rekrytering till högre utbildning. Bl.a. har informationsmaterial tagits fram på arabiska, bosniska, kroatiska och albanska samt "lätt svenska" för att spridas till gymnasieskolor, grundskolor, regionens kommuner, invandrarföreningar arbetsförmedlingar etc.

Ett framgångsrikt projekt för breddad rekrytering är det skånska folkhögskoleprojektet i samverkan med Malmö högskola och högskolan i Kristianstad. 180 elever valde att delta varav 95 sökte vidare till högre studier. 57 av dessa antogs varav 20 till Lunds universitet.

Lunds universitet erbjuder kompletterande utbildningar för akademiker med utländsk examen och bakgrund. Till utbildningen i medicinsk kunskap för utländska sjuksköterskor antas max 100 studenter per år. Förmedlare av detta är Socialstyrelsen. Psykologprogrammet har antagit tre psykologer med utländsk examen. Deras utbildning finansieras av Arbetsmarknadsverket. ►

Forskning

Antal aktiva i forskarutbildningen är nära 3000 studenter. Antagningen till forskarutbildningen minskade påtagligt inför 2004, vilket beror på det försämrade ekonomiska läget och svårigheter att finna finansiering för doktorander.

Av universitetets totala intäkter utgörs drygt 1,4 miljarder av bidrag främst för forskning. Dessa kommer främst från forskningsråden och stiftelser. Vid universitetet fanns 2004 193 forskningsprojekt inom EU:s ramprogram för FoU. Det totala EU-bidraget var ca 125 mkr.

Forskningen utvecklas mot multidisciplinära nätverk inom alla områden. Ett stort antal etablerade forskarnätverk och centra finns inom Lunds universitet. Som exempel kan nämnas några nysatsningar:

Ett läkemedelscentrum (LMCLU) etablerades hösten 2004 för att synliggöra forskningen inom

läkemedelsområdet. Kärnan i centret utgörs av forskare med gemensamma frågeställningar i gränslandet mellan medicin, naturvetenskap och teknik. Likartat är Clinical research Center i Malmö och BMC (Biomedicinskt centrum) i Lund samt centrubildningar för nanovetenskap och stamcellsforskning. Ett forskarnätverk finns runt globalt hållbar samhällsutveckling. CIRCLE (Centre for Innovation Research in the Learning Economy) har etablerats under 2004 och driver med stöd av Vinnova utbildning och forskning om innovationer och entreprenörskap. Inom ramen för Baltic Sea Virtual Campus har nu utbildningsverksamhet kommit igång.

LU Innovation har fortsatt sin utbyggnad. Under året har avtal slutits med Teknikbrostiftelsen AB om stöd till arbetet med att utveckla gemensamma former för att finna kommersialiserbara forskningsidéer.

Länsarbetsnämnden

Länsarbetsnämnden

Under 2004 blev den ekonomiska utvecklingen såväl i Skåne som i landet allt mer gynnsam. Den allmänna konjunkturuppgången gav emellertid inte några större effekter på sysselsättningen. Istället blev 2004 ett svagt arbetsmarknadsår för Skånes del och några stora förbättringar kunde generellt inte skönjas. Men bakom siffrorna syntes en del ljusglimtar. Sysselsättningen började öka inom den privata sektorn, men ökningen togs ut av minskningar inom den offentliga sektorn.

Antalet sysselsatta i länet var i stort sett oförändrat under året. Ändå steg obalanstalet (antalet öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadspolitiska program) under 2004, vilket berodde på en befolkningsökning på drygt 8 000 i åldersgrupperna 16–64 år. Antalet arbetslösa minskade successivt, och har sedan halvårsskiftet legat under 2003 års nivå. Minskningen kan förklaras av den ökade satsningen på arbetsmarknadspolitiska program.

Jämfört med 2003 var alltså färre personer arbetslösa, fler var i program och obalanstalet var högre. Positiva signaler var att de nyanmälda jobben ökade, i synnerhet inom den personaltäta tjänstesektorn, och att antalet varsel i december 2004 var lägre jämfört med december 2003.

Ett gediget arbete ute på förmedlingarna gjorde att länet klarade alla mål och uppdrag. Särskilt

glädjande är det att antalet långtidsarbetslösa, dvs personer som varit arbetslösa mer än sex månader i sträck eller 100 dagar för ungdomar, blev 4 000 färre under 2004.

Det interna utvecklingsarbetet inom Arbetsförmedlingen fortsatte under året i oförminskad takt. Ett viktigt steg för förmedlingarna i Skåne var implementeringsarbetet av KILA, dvs arbetet med att knyta samman våra tre servicevägar Kundtjänst, Internet och den lokala förmedlingen. Under hösten började samtliga förmedlingar att arbeta efter denna modell. Målet är ökad tillgänglighet och att arbetssökande och arbetsgivare snabbt ska finna den serviceväg som passar bäst vid varje tillfälle.

2005

Målet med arbetsmarknadspolitiken är en väl fungerande arbetsmarknad med full sysselsättning och god ekonomisk tillväxt. Arbetsförmedlingen arbetar utifrån ett antal verksamhetsmål som varje år fastställs av regeringen och AMS styrelse.

För att uppfylla målen ska Arbetsförmedlingen:

- medverka till en snabb och effektiv kontakt mellan arbetssökande och arbetsgivare med lediga platser
- öka de arbetslösas kompetens vid behov
- stödja dem som har svårast att få ett arbete

I Arbetsförmedlingens uppgifter ingår att bidra till ökad integration och jämställdhet samt att motverka och förebygga diskriminering i arbetslivet på grund av kön, etnicitet, religion och trosbekännelse, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. All verksamhet inom verket ska bedrivas med hänsyn till miljön.

Arbetsmarknadspolitiken har också uppgiften att ge inkomsttrygghet under en omställningsperiod vid ofrivillig arbetslöshet. Arbetslöshetsförsäkringen bidrar till sådan inkomsttrygghet vid omställning från ett arbete till ett annat.

Malmö Högskola

MALMÖ HÖGSKOLA

År 2004 har varit ett omställningsår för Malmö högskola. Den oavbrutna expansionen som högskolan har varit inne i under sin korta historia har brutits. Året har ägnats åt att anpassa högskolan till de nya förutsättningarna, det innebär att antagningen av nya studerande på såväl kurser som program har minskat kraftigt. Trots detta har högskolan fortsatt att intensivt arbeta med att även i fortsättningen nå icke-traditionella studenter. Grundutbildningen är nu anpassad till ett uppdrag om ca 11 000 helårstudenter, men det finns en beredskap inom högskolan att snabbt komma igång med ett ökat intag igen. Det gångna året har använts till att göra en översyn inom grundutbildningen för att på ett tydligare sätt profilera högskolan och för att bättre utnyttja de kompetenser som finns inom högskolan till hela högskolans bästa.

Högskolan har också arbetat vidare med att bli bättre på att yrkesanpassa våra utbildningar för att

på så vis förbereda de studerande på ett aktivt sätt inför deras kommande yrkeskarriär. Detta arbete hänger dessutom samman med forskningssatsningar som görs inom högskolan. I första hand handlar det om betoningen på professionsforskningen. Detta forskningsfält pekades ut i den forskningsstrategi som högskolan lämnade in föregående år. Tillsammans med satsningar på forskning kring migration och etnicitet och på den av KK-stiftelsen stöttade forskningsprofilen Biofilmer utgör professionsforskningen de av högskolan prioriterade forskningsfälten.

Malmö högskola har varit fortsatt framgångsrik i att erövra externa forskningsmedel. I avvaktan på att den universitetsansökan som Malmö högskola lämnade in för tre år sedan skall besvaras har inom högskolan gjorts en intern utvärdering av våra forskningsmiljöer. Bedömningen är att högskolan står väl rustad för att en extern utvärdering skall visa att verksamheten håller den höga kvalitet som krävs inom det humanistisk-samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet så att rättigheter kan erhållas inom detta område. Om de rätta förutsättningarna ges, kommer högskolan att kunna ta ytterligare ett stort steg i sin utveckling och än bättre svara mot de stora förväntningar som finns på högskolan i Malmö, i regionen, nationellt och internationellt.

Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

Myndigheten för
KVALIFICERAD YRKESUTBILDNING

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) är från år 2002 en reguljär eftergymnasial utbildningsform i det svenska utbildningssystemet. Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning har sin verksamhet i Hässleholm och arbetar bland annat med handläggning

och administration av ansökningar från anordnare som vill starta en KY-utbildning. Fristående utbildningsproducenter beviljas statligt bidrag från KY-myndigheten för att anordna KY-utbildningar enligt särskilda krav. KY-myndigheten ansvarar också för den statliga tillsynen av utbildningsformen och ska säkerställa utbildningens kvalitet och ska följa upp och främja utvecklingen av utbildningen. ▶

Kvalificerad yrkesutbildning (KY)

- är en eftergymnasial utbildningsform inom det reguljära utbildningssystemet
- är utformad och genomförd i samarbete med arbetslivet för att leda till jobb
- är ett alternativ till högskoleutbildning
- står under statlig tillsyn
- har 1/3 av utbildningstiden i arbetslivet (LIA)
- omfattar mellan 1 och 3 år långa utbildningar
- omfattar drygt 400 utbildningar och 12 500 årsstudieplatser från Kalix i norr till Ystad i söder
- ger rätt till studiemedel
- bedrivs av kommuner, utbildningsföretag och högskolor i samverkan med arbetslivet

För att kunna göra professionella val av vilka utbildningar som ska få KY-bidrag, behöver vi aktuell och framåtsyftande kunskap om behovsbilden utifrån ett nationellt, regionalt och branschorienterat perspektiv. Myndigheten har ett knappt 20-tal anställda och saknar regional representation. Varje handläggare har såväl ett bransch- som regionansvar. I regionansvaret ingår bland annat att ha regelbundna kontakter med de regionala kompetensråden samt föra en dialog med de regionala företrädarna om tillväxtområden i regionen och om regionens långsiktiga kompetens-

behov. I Skånes regionala kompetensråd är myndigheten representerad av generaldirektören.

Under 2004 pågick i Skåne närmare 70 kvalificerade utbildningar inom olika branscher. När det gäller antalet beviljade platser per invånare ligger Skåne över genomsnittet i landet när det gäller denna utbildningsform.

Vid de två första ansökningsomgångarna räckte myndighetens ekonomiska ramar endast till att bevilja 15 procent av de sökta utbildningarna. Under denna period lämnades 70 ansökningar in från Skåne län, varav tio utbildningar beviljades. Därefter har ytterligare 28 av 80 ansökningar från skånska utbildningsanordnare blivit beviljade.

Under 2004 ansökte även 25 riksrekryterande påbyggnadsutbildningar i Skåne om att omvandlas till KY-utbildningar. Av dessa bedömdes 14 utbildningar uppfylla de kvalitetskriterier som gäller för KY-utbildningar. Dessa utbildningar har sin första start under 2005.

Av de tio utbildningar i Skåne som Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning fattade beslut om under 2004, bedöms fyra av dem ha direkt bäring på det regionala tillväxtprogrammet. Dessa utbildningar finns inom områdena, life science, livsmedel, IT och vård. Totalt motsvarar dessa utbildningar en satsning på cirka MSEK 18,5 fram till 2007.

Skogsvårdsstyrelsen

Skogsvårdsstyrelsen (SVS) deltar i den arbetsgrupp som samordnar de statliga myndigheterna inom den regionala utveckling planen (RUP) respektive den regionala tillväxt planen (RTP) i Skåne. SVS är aktiv som aktör inom RUP/RTP med projekten Gröna jobb, Advantage Hardwood, Baltic+, Forskningsprogrammet Uthålligt skogsbruk i ädellövskog samt arbetet med att ta fram ett nytt regionalt LBU-program (Landsbygd i Skåne – utveckling i urbaninfluerade områden).

Projektet Gröna Jobb har som huvudsakligt syfte att minska antalet arbetssökande som trots långa tider inom aktivitetsgarantin inte lyckats få en förankring på arbetsmarknaden. Projektet syftar även till att utvecklas arbetsmarknadspolitiska aktiviteter och metoder samt utveckla samverkan mellan myndigheter och organisationer. En över-

enskommelse gäller mellan SVS och Länsarbetsnämnden fr.o.m. den 1 juli 2004. Under 2004 anställdes i Skåne ca 400 arbetssökande i projektet av SVS. Dessa sysselsätts huvudsakligen inom delprojekten Natur- och landskapsvård samt Skog och historia.

SVS ingår tillsammans med länsstyrelsen i interreg-projektet Advantage Hardwood. Projektet omfattar ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte vad gäller lövskogsbruk mellan flera länder med fokus på Ryssland. Avsikten är att koppla samman fysisk planering med primär resp. sekundär lövskogsproduktion.

SVS deltar i Baltic+ som är ett interreg-projekt som syftar till att utveckla kontakter och verksamhet mellan Skåne, Västpommern i Polen, Mecklenburg-Vorpommern och Brandenburg i Tyskland. Jord- och skogsbruk utgör ett av de fem arbetspaket som ingår i projektet. Under våren 2004 möttes representanter från de olika länderna i Skåne för att diskutera hur de ädla lövskogarna kan brukas. Under hösten påbörjades arbetet med att

ta fram en manual, där man avser samla idéer om hur man kan utveckla små och medelstora skogsföretag. Avsikten är bl.a. att stimulera landsbygdsanknutna entreprenörer som t.ex. företagare inom naturturism och småskalig vidareförädling.

SVS har deltagit i initieringen av TEMA-forskningsprogrammet Uthålligt skogsbruk i ädellövskog som drivs av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Ett TEMA-program är en programform inom Skogsvetenskapliga fakulteten (SLU) där externa finansiärer (fonder, näring och samhälle) tillsammans med universitetet finansierar viktiga områden. SVS initierade och delfinansierade programmet via Lidellska fonden. Skogsvetenskapliga fakulteten motfinansierar lika mycket som de externa finansiärerna satsar i programmet. Lidellska fonden är den största externa finansiären

inom detta TEMA-program. Forskningsprogrammet pågår från 2003 till 2009. Forskningen inom programmet avser riktad grundforskning och tillämpad forskning. Därtill kommer syntesprojekt och projekt av utvecklingskaraktär. Syftet är att stärka kunskapsuppbyggnaden på ett för skogsbruket, naturvården och samhället i södra Sverige mycket centralt område. Mot slutet av sexårsperioden beräknas programmet ha bidragit till uppbyggnaden av en internationellt känd forskargrupp i Sverige inom uthålligt skogsbruk i ädellövskog. Programmet består av följande fyra delområden: Produktion, Naturvård, Välfärd och Virke. Det övergripande målet för hela forskningsprogrammet är att utveckla skogsskötsel- och bevarandestrategier för ädellövskog med hänsyn till ekonomiska, ekologiska och sociala funktioner.

SLU Alnarp

SLU:s omorganisation som genomförts med start 2004 resulterade i inrättande av fyra mot tidigare tre fakulteter. Inrättandet av nya fakulteter innebär att nya rutiner, nya strategiplaner och delvis annat sätt att arbeta etableras. Dessa faktorer har på många områden varit fallet för fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap (LTJ-fakulteten) i Alnarp. Fakulteten har från dess start fokuserat på huvuduppgifterna grundutbildning och forskning i relation till den sektorsroll och dialog som är nödvändig att ha med omgivande samhälle och näringsliv.

Grundutbildning

Under året har kraftfulla åtgärder i form av ökad information och marknadsföring till studerande och start av flera utredningar för att kunna vidareutveckla lantmästarprogrammet och den gemensamma dansk-svenska hortonomutbildningen. Under år 2004 har planerna för det nya trädgårdsingenjörsprogrammet utvecklats och denna utbildning inleds under vårterminen 2005 och sökandetrycket har varit utomordentligt gott med över 300 sökande till 60 platser. De två programmen inom landskapsområdet, landskapsingenjör- och landskapsarkitekturprogrammen har haft fortsatt högt sökandantal. Eftersom de fem programmen vid LTJ-fakulteten är unika för SLU sker rekrytering av

studerande från hela landet. Distansutbildning vid det tredje ”påbyggnadsåret” av lantmästarprogrammet, affärsledarskap, har inletts med gott resultat.

Under året har, genom internationella kontakter, en större grupp av italienska studerande (25 stycken) på Masters-nivå deltagit i en sexveckors kurs i Alnarp.

Forskarutbildning och forskning

Under år 2004 har 14 doktorsexamina och 4 licentiatsexamina presterats. Fakulteten har under året arbetat med framtida satsningar för forskningsutbildningen. Så har t.ex. beslutats att inrätta två forskarskolor, en i landsbygdsutveckling i tätortsnära områden och en i sensoriska system. Fakulteten har beslutat att öka insatserna för mång- och tvärvetenskaplig forskning, vilket bl.a. de två nya forskarskolorna visar. Fakulteten stöder också olika initiativ av ämnesövergripande karaktär.

Tredje uppgiften

LTJ-fakulteten har alltsedan starten satsat på ett nära samarbete med omgivande samhälle och näringsliv. Under året har ett brett samarbetsprojekt, Partnerskap Alnarp, utvecklats där i dag ca 25 företag och organisationer deltar. Syftet är att 1. Utveckla gemensamma projektförslag, som sedan också kan finansieras tillsammans; 2. Utveckla kompetensuppbyggnad, framförallt inom tillämpade ämnesområden, där både universitet och näringsliv har problem med rekrytering; och 3. att utveckla ett system för effektiv omsättning av forskningsresultat i praktiken.

Svenska ESF-rådet

Växtkraft Mål 3

Programmet Växtkraft Mål 3 är ett av de tre målprogrammen inom EU:s strukturfonder. Programmet ska bidra till att individens ställning på arbetsmarknaden stärks och därigenom bidra till tillväxt och ökad sysselsättning. Det genomgående ledordet för programmets samtliga insatser är kompetensutveckling och det vänder sig till anställda, arbetslösa, ensamföretagare samt långtidssjuka. Detta gäller både den privata och offentliga arbetsmarknaden.

Växtkraft Mål 3 i Skåne utvecklas fortlöpande och om insatserna ska bidra till tillväxt och ökad sysselsättning krävs väl genomtänkta och långsiktiga satsningar. Under programperioden 2000–2006 (genomförandet sker även under 2007) behöver lyckade modeller växa fram och utgöra grunden för kontinuerlig utveckling i de organisationer och hos de aktörer som deltar i programmets projekt. Målet är att projekten som initieras startar en förändringsprocess som sedan kan fortleva i de deltagande organisationerna.

Det är viktigt att alla insatser och prioriteringar som görs inom programmet bygger på noggranna

analyser. T.ex. behöver de insatser som beviljas medel bygga på korrekta analyser över vilket kompetensbehov en arbetsplats har, vad arbetsplatsen har för strategi gällande kompetensförsörjning samt individens egna handlingsplaner. Kvalitetsaspekten är viktig och innebär att deltagande organisation/aktör ska känna krav på gedigna analyser och handlingsplaner. Vidare behövs en kontinuerligt utvecklad kunskap kring vilka de specifika förutsättningarna är i Skåne och vilka insatser som bäst lämpar sig här.

I genomförandet av åtgärderna inom insatsområdena i Skånes regionala plan, ska fyra genomgående och övergripande teman beaktas. Dessa är:

- Lika möjlighet för kvinnor och män
- Informationssamhällets sociala och sysselsättningsmässiga konsekvenser (IT och bredband)
- Hållbar utveckling och ny sysselsättning
- Regional och lokal utveckling

Växtkraft mål 3 handlar om att stärka individens ställning i arbetslivet och därigenom bidra till tillväxt och ökad sysselsättning. Detta gäller både för privat och offentlig arbetsmarknad. Tillväxtperspektivet och det arbetsmarknadspolitiska perspektivet är mycket viktigt och prioriteras fortsatt starkt i arbetet med Växtkraft Mål 3 i Skåne.

Vägverket

Vägverket

Vägverket är central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar, sektorsansvar, för hela vägtransportsystemet. Som förvaltningsmyndighet ansvarar Vägverket för myndighetsutövning inom vägtransportsektorn samt för planering, byggande, drift och underhåll av de statliga vägarna. Vägverket skall inom ramen för sitt sektorsansvar agera samlade, stödjande och pådrivande inom sektorn för att det transportpolitiska målet ska nås.

Vägverkets uppgift är att effektivt och i samverkan med andra aktörer utveckla vägtransportsystemet i den riktning som regering och riksdag

beslutat om. Arbetet skall leda till ett säkert, miljöanpassat och jämställt vägtransportsystem som bidrar till regional utveckling och som ger medborgarna och näringslivet hög tillgänglighet och hög transportkvalitet.

Vägverkets vision är: Vi gör den goda resan möjlig

Vägverket skall särskilt verka för att

- vägtransportsystemet är tillgängligt, trafiksäkert, framkomligt, effektivt och miljöanpassat
- kundernas krav och önskemål beaktas vid utformning av vägtransportsystemet
- trafiksäkerhetsarbetet inom vägtransportsystemen samordnas
- hänsyn tas till funktionshindrade personers behov inom vägtransportsystemet

- samhällsmotiverad tillämpad forsknings-, utvecklings- och demonstrationsverksamhet inom vägtransportssystemet planeras, initieras, genomförs, dokumenteras och utvärderas samt att resultatet av detta sprids.
- tillvarata Sveriges intressen i det internationella arbetet som rör vägtransportssystemet.

För att bidra till att medborgare och näringsliv får ett bättre vägtransportssystem arbetar Vägverket med att öka kunskapen om vilka behov och förväntningar olika grupper har på verksamheten. Dessa behov kommer att analyseras, prioriteras och vägas samman med mål och krav från regeringen.

Vägverket Region Skåne, som är en av Vägverkets sju banregioner planerar och upphandlar drift och underhåll samt om- och nybyggnader för det statliga vägnätet i Skåne.

Vägverket Region Skåne har under 2004 medverkat i ett antal regionala utvecklingsprojekt såsom Miljömålsarbetet i Skåne, Skåne-Mats-projektet, RIKTSAM-projektet, Regionala godstransportrådet, Regional utvecklingsplan för kombiterminaler, Strategier för godstransporter i Skåne, Interregprojekten Baltic Gateway och Baltic+, kartläggning av transittrafiken i Skåne och Blekinge m.fl.

Vägverket Region Skåne har fått ett samordningsansvar för Vägverkets kontakter med de polska vägmyndigheterna. Ett antal gemensamma utvecklingsområden har identifierats.

Under året har ett formaliserat samarbete mellan Vägverket Region Skåne, Vägverket Region Sydöst och Banverket Södra banregionen startat.

Det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) och det regionala tillväxtprogrammet (RTP) har färdigställts under 2004.

Arbetet med att genomföra de båda programmens intentioner pågår. Den statliga sektorn spelar en central roll i genomförandet av båda programmens insatsområden och åtgärder. Detta är en angelägenhet för hela den statliga sektorn.

Föreliggande rapport visar på bredden i hur staten deltar och därmed bidrar till den regionala utvecklingen. Rapporten skall ses som ett första steg i arbetet med att samordna de statliga initiativen och intressena för en hållbar utveckling för Skåne.

Östra Boulevarden 62A, 291 86 Kristianstad
Kungsgatan 13, 205 15 Malmö
Tel 044/040-25 20 00, Fax 044/040-25 21 10
E-post lansstyrelsen@m.lst.se
www.m.lst.se